

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

**Консолидирани финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2022 и
Извештај на независниот ревизор**

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независните ревизори	1
Консолидиран биланс на успех	3
Консолидиран извештај за сеопфатната добивка	4
Консолидиран биланс на состојба	5
Консолидиран извештај за промените во капиталот и резервите	6 – 8
Консолидиран извештај за паричниот тек	9 – 10
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	11 – 153
Прилог 1 – Консолидиран годишен извештај	
Прилог 2 – Консолидирана годишна сметка	

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на
Халк банка АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
E Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните консолидирани финансиски извештаи на Халк банка АД Скопје и нејзината подружница (во понатамошниот текст „Групата“), составени од консолидираниот биланс на состојба на ден 31 декември 2022 година и консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, консолидираниот извештај за промените во капиталот и резервите и консолидираниот извештај за паричниот тек за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки прикажани на страните од 3 до 155.

Одговорност на Раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на консолидираните финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали консолидираните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во консолидираните финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Групата. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на консолидираните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека придружните консолидирани финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Халк банка АД Скопје и нејзината подружница на ден 31 декември 2022 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија.

Останати прашања

Консолидираните финансиски извештаи на Групата со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2021 година се ревидирани од друг ревизор кој во својот извештај од 19 мај 2022 година изразил мислење со резерва за истите.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Групата е исто така одговорно за изготвување на консолидираниот годишен извештај за работењето на Групата за 2022 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на консолидираниот годишен извештај, со историските финансиски податоци објавени во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2022 година, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Наше мислење е дека историските финансиски податоци изнесени во консолидираниот годишен извештај за работењето на Групата со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

Скопје, 28 април 2023 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница
Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран биланс на успех за периодот од 1 јануари до 31 декември 2022

	Белешка	во илјади денари	
		2022	2021
Приходи од камата		2.652.562	2.316.614
Расходи за камата		(510.920)	(474.527)
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	2.141.642	1.842.087
Приходи од провизии и надомести		1.332.138	1.019.688
Расходи за провизии и надомести		(759.833)	(677.517)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	572.305	342.171
Нето-приходи од тргување	8	(2.464)	1.450
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	204.991	93.107
Останати приходи од дејноста	11	720.933	852.160
Удел во добивката на придружените друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето- основа	12	(419.858)	(214.546)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	(241)	(414)
Трошоци за вработените	14	(864.210)	(765.764)
Амортизација	15	(304.711)	(275.538)
Останати расходи од дејноста	16	(1.450.072)	(1.429.453)
Удел во загубата на придружените друштва	24	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување		598.315	445.260
Данок на добивка	17	(57.612)	(47.175)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење		540.703	398.085
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба		-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година		540.703	398.085
Добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на			
акционерите на банката		540.703	398.085
неконтролираното учество		-	-
Заработка по акција:	41		
основна заработка по акција (во денари)		544	454
разводната заработка по акција (во денари)		544	454

Консолидираните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28 април 2023

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Г-ѓа Елена Маленкова
Г-дин Беркан Имери

Д-р Билал Суџубаши
Главен Извршен
Директор

Г-дин Томче Тасевски
Извршен Директор

Г-ѓа Букет Геречки
Извршен Директор

Г-дин Турхан Адеми
Извршен Директор

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница
Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се исказани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран извештај за сеопфатна добивка за периодот од 1 јануари до 31 декември 2022

Белешка	во илјади денари	
	2022	2021
Добивка/(загуба) за финансиската година	540.703	398.085
Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување)		
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба	(291.705)	(17.518)
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината	-	-
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	(291.705)	(17.518)
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот	(291.705)	(17.518)
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	248.998	380.567
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на:		
акционерите на банката	248.998	380.567
неконтролираното учество	-	-

Консолидираните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28 април 2023

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Г-ѓа Елена Маленкова
 Г-дин Беркан Имери

Д-р Билал Суџубаши
 Главен Извршен
 Директор

Г-дин Томче Тасевски
 Извршен Директор

Г-ѓа Букет Геречки
 Извршен Директор

Г-дин Турхан Адеми
 Извршен Директор

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница
Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран биланс на состојба на ден 31 декември 2022

	Белешка	во илјади денари	
		2022	2021
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	14.792.838	11.096.901
Средства за тргување	19	66.775	107.703
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22,1	275.774	338.379
Кредити на и побарувања од други комитенти	22,2	56.558.204	49.278.256
Вложувања во хартии од вредност	23	8.233.398	8.328.794
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30,1	-	13.949
Останати побарувања	25	1.573.694	1.430.945
Зложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	189	513
Нематеријални средства	28	189.347	194.063
Недвижности и опрема	29	2.253.676	2.299.099
Одложени даночни средства	30,2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупна актива		83.943.895	73.088.602
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34,1	7.294.936	4.082.747
Депозити на други комитенти	34,2	56.809.798	51.830.999
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	5.020.716	4.972.161
Субординирани обврски	37	-	-
Посебна резерва и резервирања	38	1.058.398	1.009.135
Обврски за данок на добивка (тековен)	30,1	7.095	-
Одложени даночни обврски	30,2	-	-
Останати обврски	39	1.164.317	698.923
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		71.355.260	62.593.965
Капитал и резерви			
Запишан капитал	40	11.001.910	9.156.910
Премии од акции		325.854	325.854
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		(219.929)	71.777
Останати резерви		829.031	474.175
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)		651.769	465.921
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката		12.588.635	10.494.637
Неконтролирано учество		-	-
Вкупно капитал и резерви		12.588.635	10.494.637
Вкупно обврски и капитал и резерви		83.943.895	73.088.602
Потенцијални обврски	42	33.382.325	28.260.332

Консолидираните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28 април 2023

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје

Г-ѓа Елена Маленкова

Г-дин Беркан Имери

Д-р Билал Суџубаши

Г-дин Томче Тасевски

Г-ѓа Букет Геречџи

Г-дин Турхан Адеми

Главен Извршен

Извршен Директор

Извршен Директор

Извршен Директор

Директор

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Консолидиран извештај за промените во капиталот и резервите за периодот од 1 јануари до 31 декември 2022

	Капитал				Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на Групата	Неконтролирано учество	Вкупно капитал и резерви	
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите				Ограничена за распределба на акционерите
во илјади денари																	
На 1 јануари 2021 година (претходна година)	7.926.910	325.854	-	-	86.937	2.358	-	-	-	287.772	-	-	247.301	6.938	-	-	8.884.070
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2021 година (претходна година), коригирано	7.926.910	325.854	-	-	86.937	2.358	-	-	-	287.772	-	-	247.301	6.938	-	-	8.884.070
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	398.085	-	-	-	-	398.085
Останати добивки/(загуби) во периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
должнички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	(17.518)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(17.518)
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сопственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (Ефект од Одлука за Методологија за управување со кредитен ризик - во примена од 1 јули 2021)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземени средства од ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нерализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	(17.518)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(17.518)
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	(17.518)	-	-	-	-	-	-	398.085	-	-	-	-	380.567

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***Консолидиран извештај за паричниот тек за периодот од 1 јануари до 31 декември 2022**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Паричен тек од основната дејност		
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	598.315	445.260
Коригирана за:		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех		
Амортизацијата на:		
нематеријални средства	91.227	81.631
недвижности и опрема	213.484	193.907
Капиталната добивка од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	(5.723)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(1.293)	(5.595)
Капиталната загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
Приходи од камата	(2.652.562)	(2.316.614)
Расходи за камата	510.920	474.527
Нето-приходи од тргување	2.464	(1.450)
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		
дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва ослободена исправка на вредноста и посебна резерва	1.066.171	693.648
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(646.313)	(479.102)
дополнителни загуби поради оштетување ослободени загуби поради оштетување	241	414
Резервирања		
дополнителни резервирања	6.151	2.009
ослободени резервирања	(2.096)	-
Приходи од дивиденди	(904)	(300)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва	-	-
Останати корекции	-	-
Наплатени камати	2.693.434	2.398.014
Платени камати	(482.080)	(498.876)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива	1.397.159	981.750
(Зголемување)/намалување на деловната актива:		
Средства за тргување	38.464	10.862
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	64.038	(156.062)
Кредити на и побарувања од други комитенти	(7.728.308)	(5.554.002)
Заложени средства		
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	1.376	5.922
Задолжителна резерва во странска валута	(791.588)	(426.296)
Задолжителен депозит кај НБРСМ според посебни прописи	(144.410)	(81.687)
Останати побарувања	(137.259)	(209.789)
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Консолидирани финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во МКД илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***Извештај за паричниот тек за периодот од 1 јануари до 31 декември 2022 (продолжение)**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Зголемување/(намалување) на деловните обврски:		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	3.211.807	517.834
Депозити на други комитенти	4.952.876	4.341.466
Останати обврски	471.637	292.994
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	1.335.792	(277.008)
(Платен)/поврат на данок на добивка	(36.568)	(39.109)
Нето паричен тек од основната дејност	1.299.224	(316.117)
Паричен тек од инвестициската дејност		
(Вложувања во хартии од вредност)	(4.874.185)	(5.187.709)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	4.696.499	4.358.978
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(86.511)	(135.935)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	(168.061)	(146.114)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	-	5.723
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	904	300
Нето паричен тек од инвестициската дејност	(431.354)	(1.104.757)
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(15.869.222)	(2.988.216)
Зголемување на обврските по кредити	15.915.242	2.027.022
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	-
Приливи од издадените субординирани обврски	-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	1.845.000	1.230.000
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	-	-
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Парични средства од консолидација на ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	1.891.020	268.806
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	1.049	(1.335)
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	2.759.939	(1.153.403)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	8.411.281	9.564.684
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	11.171.220	8.411.281
18	11.171.220	8.411.281

Консолидираните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Банката и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 28 април 2023

Потпишано во име на ХАЛК БАНКА АД Скопје
Г-ѓа Елена Маленкова

Г-дин Беркан Имери

Д-р Билал Суџубаши
Главен Извршен
Директор

Г-дин Томче Тасевски
Извршен Директор

Г-ѓа Букет Гереччи
Извршен Директор

Г-дин Турхан Адеми
Извршен Директор

ВОВЕД

Број на Белешка

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

2 Управување со ризици

- 2.1 Кредитен ризик
- 2.2 Ризик на ликвидност
- 2.3 Пазарен ризик
 - 2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промените на пазарниот ризик
 - 2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување)
 - 2.3.3 Валутен ризик
 - 2.3.4 Останати пазарни ризици
- 2.4 Оперативен ризик
- 2.5 Ризик од осигурување

3 Адекватност на капиталот

4 Известување според сегментите

5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски

Консолидиран биланс на успех

- 6 Нето приходи (расходи) од камата
- 7 Нето приходи (расходи) од провизии и надомести
- 8 Нето приходи од тргување
- 9 Нето приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност
- 10 Нето приходи (расходи) од курсни разлики
- 11 Останати приходи од дејноста
- 12 Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа
- 13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа
- 14 Трошоци за вработените
- 15 Амортизација
- 16 Останати расходи од дејноста
- 17 Данок на добивка

Консолидиран биланс на состојба

Актива

- 18 Парични средства и парични еквиваленти
- 19 Средства за тргување
- 20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање
- 21 Дериватни средства чувани за управување со ризик
- 22.1 Кредити на и побарувања од банки
- 22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти
- 23 Вложувања во хартии од вредност
- 24 Вложувања во придружени друштва
- 25 Останати побарувања
- 26 Заложени средства
- 27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања
- 28 Нематеријални средства
- 29 Недвижности и опрема
- 30 Тековни и одложени даночни средства и обврски
- 31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

Обврски, капитал и резерви

- 32 Обврски за тргување
- 33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање
- 34 Дериватни обврски чувани за управување со ризик
- 34.1 Депозити на банки
- 34.2 Депозити на други комитенти
- 35 Издадени должнички хартии од вредност
- 36 Обврски по кредити
- 37 Субординирани обврски
- 38 Посебна резерва и резервирања
- 39 Останати обврски
- 40 Запишан капитал

Други обелоденувања

- 41 Заработка по акција
- 42 Потенцијални обврски и потенцијални средства
- 43 Работи во име и за сметка на трети лица/Комисиско работење
- 44 Трансакции со поврзаните страни
- 45 Наеми
- 46 Плаќање врз основа на акции
- 47 Настани после датумот на билансот на состојба

ВОВЕД

(а) Општи информации

ХАЛК БАНКА АД Скопје („Банката“) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:

Бул. „Св. Кирил и Методиј“ бр.54
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Банката е основана во 1993 година. Во текот на 2011 година, Банката го промени името од Извозно Кредитна Банка АД Скопје во ХАЛК БАНКА АД Скопје, како резултат на промена во акционерската структура на Банката. Мнозински сопственик со 99,56% (2021: 99,48%) од основачкиот капитал е Türkiye Halk Bankası a.ş. Istanbul, Turkey. Основачкиот капитал се состои од 1.100.191 обични акции со номинална вредност од 10.000 денари (2021: 915.691 обични акции).

Акциите на Банката со симбол ИКВ и ИСИН КОД (МКИКВА101015) не котираат на Македонската берза за хартии од вредност.

Позначајни активности на Банката се одобрување кредити, примање депозити, извршување платен промет со странство и во земјата и посредување при обезбедувањето на девизни средства за нејзини комитенти.

Врз основа на Одлука на Владата на Република Северна Македонија од 7 декември 2020 година, Мислење од Министерството за финансии до Влада на Република Северна Македонија, Мислење од Секретеријатот за законодавство до Влада на Република Северна Македонија, Согласноста од Надзорен одбор на АД „Пошта на Северна Македонија и Одлуката на управниот одбор на АД Пошта на Северна Македонија“: се склучува Договор за Соработка помеѓу АД „Пошта на Северна Македонија“ – Скопје и Халк Банка АД Скопје при вршењето на услуги од страна на пошта во име и за сметка на Банката за Услуги во Готовинскиот Платен промет. Трансакциите почнаа да се реализираат од 1 март 2021 година.

Банката стана 100% сопственик на осигурителното друштво НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, впишано во Централен депозитар за хартии од вредност на 9 јануари 2019 година. Банката со претходна реализација на две блок трансакции, го откупи капиталот за 198.893 илјади денари (3.212.000 евра). На 25 февруари 2019 година, Подружницата беше преименувана во ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје. Влогот во Подружницата е зголемен во текот на 2019 година за 430.470 илјади денари и на 31 декември 2020 година изнесува 629.363 илјади денари, додека пак во 2021 година во два наврати се спроведе постапка за зголемување на основната главнина преку издавање на нови акции по пат на приватна понуда и тоа за 123.242 илјади денари (2.000.000 евра) и 184.954 илјади денари (3.000.000 евра) и на 31.12.2021 влогот во Подружницата изнесува 937.559 илјади денари (Белешка 24). Заклучно со 31.12.2022 година влогот останува непроменет, односно 937.559 илјади денари.

Овие консолидирани финансиски извештаи ја вклучуваат Банката и нејзината подружница ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје (заедно именувани како „Групата“).

Бројот на вработени во Групата на 31 декември 2022 е 861 (2021: 849).

ВОВЕД (продолжение)

(а) Општи информации (продолжение)

Работењето на Управниот одбор на Банката во 2022 и 2021 година започна и продолжи со долунаведениот состав:

1. Д-р Билал Суџубаши – Главен Извршен Директор
2. Г-дин Турхан Адеми – Извршен Директор
3. Г-дин Томче Тасевски – Извршен Директор
4. Г-ѓа Букет Геречџи – Извршен Директор

Од страна на Надзорниот Одбор на 17 ноември 2021 година г-дин Билал Суџубаши е преименуван за член на Управниот Одбор, Главен Извршен Директор. Согласноста е издадена од страна на Народна Банка на РСМ на 31 јануари 2022 година (примено во Банката на 2 февруари 2022 година) и уписот во Централниот регистар на РСМ е извршен на 11 февруари 2022 година.

Членовите на Надзорниот Одбор во текот на 2022 година и до датумот на овие консолидирани финансиски извештаи се прикажани во продолжение:

Работењето на Надзорниот одбор на Банката во 2022 година започна и продолжи со долунаведениот состав:

- Г-дин Осман Арслан, Претседател на Надзорен одбор
- Г-дин Илхан Болукбаш, член на Надзорен одбор
- Г-дин Олџај Атлиоглу, Член на Надзорен одбор
- Г-дин Хасан Гокхан Килич, член на Надзорен одбор
- Г-дин Фатих Шахбаз, член на Надзорен одбор
- Г-дин Борис Петровски, Независен член на Надзорен одбор
- Г-ѓа Биљана Ангелова, Независен член на Надзорен одбор

Од страна на Собранието на акционери на 14 март 2022 година г-дин Олџај Атлиоглу е преименуван за член на Надзорниот Одбор, согласноста е издадена од страна на Народна Банка на РСМ на 20 мај 2022 година (примено во Банката на 23 мај 2022 годин) и уписот во Централниот регистар на РСМ е извршен на 30 мај 2022 година.

Консолидираните финансиски извештаи на Групата за годината што заврши на 31 декември 2022 година се одобрени од страна на Управниот одбор и се усвоени од страна на Надзорниот Одбор на Банката на 28 април 2023 година.

ВОВЕД (продолжение)

(б) Основа за подготвување на консолидираните финансиски извештаи

Основи за консолидација

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ги опфаќаат финансиските извештаи на Банката и Подружницата, која е во 100% во сопственост на Банката.

i) Деловни комбинации

Деловните комбинации се евидентираат со користење на методот на купување на датумот на стекнување т.е. на датумот кога контролата е стекната од Групата. Износот којшто се пренесува при стекнувањето се мери по објективна вредност, исто како и идентификуваните нето-средства кои се стекнуваат.

Трансакционите трошоци се признаваат како расход веднаш, освен доколку тие не се однесуваат за издавање на должнички или сопственички инструменти. Износот којшто се пренесува при стекнувањето не вклучува износи кои се однесуваат на подмирување на некои односи кои претходно постоеле. Таквите износи генерално се признаваат во билансот на успех.

ii) Неконтролирани учества

Неконтролираните учества се мерат според нивното пропорционално учество во нето-средствата на стекнатиот ентитет. Промените во учеството на Групата во подружниците кои не доведуваат до губење контрола, се евидентираат како трансакции во капиталот.

iii) Подружници

Подружници се ентитети контролирани од Групата. Групата има контрола врз ентитетот кога е изложена на, или има право на, варијабилни поврати од своето инволвирање со ентитетот и има можност да влијае врз износот на овие поврати преку својата моќ врз ентитетот. Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните финансиски извештаи од датумот кога контролата започнува до моментот кога контролата престанува.

iv) Губење на контрола

Кога Групата ја губи контролата врз подружницата, ги депривира средствата и обврските на подружницата, како и поврзаното неконтролирано учество и останатите компоненти на капиталот. Каква било добивка или загуба која е резултат на престанокот на контролата се признава во добивката или загубата. Какво било учество задржано во поранешната подружница се мери по објективна вредност во моментот на губење на контролата.

v) Трансакции елиминирани при консолидација

Салдата и трансакциите во рамките на Групата, и сите нереализирани добивки и загуби кои произлегуваат од трансакции во рамки на Групата, се елиминираат. Нереализираните загуби се елиминираат на ист начин како и нереализираните добивки, но само до оној износ до кој не постојат докази за оштетување.

ВОВЕД (продолжение)

(б) Основа за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)

Стандарди врз основа на кои се подготвени консолидираните финансиски извештаи

Податоците во приложените консолидирани финансиски извештаи на Групата се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Законот за Банки, подзаконската регулатива пропишана од страна на НБРСМ, како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (во понатамошниот текст “Методологија”) („Службен весник на РМ“ бр. 83/17) и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 83/17 и 149/18), пропишани од страна на НБРСМ.

Објавени стандарди кои сеуште не се во примена

На датумот на издавање на овие консолидирани финансиски извештаи, не постојат објавени стандарди кои сеуште не се во примена.

Презентација на консолидираните финансиски извештаи

Придружните финансиски извештаи претставуваат консолидирани финансиски извештаи на Групата.

Придружните консолидирани финансиски извештаи на Групата се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките (“Службен весник на РМ” бр.83/17 и 149/18), (во понатамошниот текст “Одлуката”).

Во согласност со Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиски извештаи, од 2019 година Банката подготвува и консолидирани финансиски извештаи бидејќи има 100% вложување во подружницата ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје.

Известувачка и функционална валута

Консолидираните финансиски извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”). Денарот е функционална и известувачка валута на Групата. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

ВОВЕД (продолжение)**(б) Основа за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)****Користење на проценки и расудувања**

Презентацијата на консолидираните финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија, бара користење на најдобри можни проценки и разумни претпоставки од страна на раководството на Групата, кои имаат ефекти на презентираниите вредности на средствата и обврските, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие проценки и претпоставки се засновани на искуство од минатото и други фактори за кои се верува дека се разумни во околностите и чии резултати претставуваат основа за проценка на сметководствената вредност на средствата и обврските за кои не се достапни податоци од други извори. Стварните резултати во наредните периоди на известување можат да се разликуваат од проценетите износи.

Проценките и претпоставките се прегледуваат на континуирана основа. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој проценката е ревидирана ако истата има влијание само на тој период или пак во периодот на проценка и идните периоди доколку ревидираната проценка влијае на двата периоди – тековниот и идниот период.

Информации во врска со расудувањето направени од раководството и критичните проценки во примената на сметководствените стандарди кои имаат значајно влијание на консолидираните финансиски извештаи се прикажани во белешка 1(г).

(в) Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие консолидирани финансиски извештаи.

(и) Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојба. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почетокот на периодот, корегирани за ефективна каматна стапка и плаќања во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот. Курсните разлики произлезени од превреднување се признаваат во билансот на успех.

Девизните средства со кои што работи Групата се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД).

Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2022 и 2021 година беа како што следува

	2022	2021
	МКД	МКД
1 EUR	61,4932	61,6270
1 USD	57,6535	54,3736
1 CHF	62,4487	59,4683

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ii) Приходи и расходи по основ на камати

Приходите од камата и расходите од камата се признаваат во билансот на успех за сите каматоносни инструменти на пресметковна основа, според амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска (или каде што е соодветно, пократок период) до сегашната вредност на финансиското средство или обврска. При пресметување на ефективната каматна стапка, Групата ги проценува идните парични текови имајќи ги во предвид договорните услови на финансискиот инструмент, но не и идните загуби поради оштетување. Ефективната каматна стапка се утврдува при иницијалното признавање на финансиско средство или обврска и не се ревидира последователно.

Пресметката на ефективната каматна стапка ги вклучува сите надоместоци платени или примени, трансакциски трошоци, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето, издавањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Приходите и расходите од камати прикажани во билансот на успех вклучуваат:

- камати од финансиски средства и обврски по амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата;
- камата од финансиски средства и обврски кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка со користење на методот на ефективна камата.

(iii) Провизии и надомести

Приходите и расходите од провизии и надомести кои се составен дел од ефективната каматна стапка на финансиските средства и обврски се вклучени во пресметката на ефективната каматна стапка.

Останатите приходи од провизии и надомести, вклучувајќи ги финансиските услуги од страна на Групата во поглед на менувачко работење, платниот промет во земјата и странство, гаранциите, акредитивите и останатите услуги се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши. Кога обврска за кредитирање не се очекува да резултира со повлекување на кредит, провизијата за обврска за кредитирање се признава пропорционално во текот на периодот на траење на обврската.

Останатите расходи од надомести и провизии се однесуваат на финансиски услуги што ги добива Групата и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

(iv) Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат кога ќе биде утврдено правото да се прими плаќањето. Дивидендите се прикажани како дел од нето приходите од тргување или приходи од дивиденди во зависност од соодветната класификација на инструментот.

(v) Расходи од наеми

Плаќањата направени по основ на оперативен лизинг се признаваат во билансот на успех по пропорционална метода во времетраењето на закупот. Стимулансите за наеми се признаваат како составен дел од вкупните трошоци за наем, за времетраење на договорот за наем.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vi) Приходи и расходи од осигурување

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на склучување на договорот за осигурување до крајот на периодот на известување, врз основа на методот про рата темпортис. Пренесената премија на реосигурителот се признава како трошок во согласност со методот про рата темпортис во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настаните, пријавените и исплатените штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и во износ кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настани, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настаните, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат.

Додека Раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервираните износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(vii) Данок на добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот на добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од временските разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат временските разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни временски разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочлив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположлива доволната оданочлива добивка.

Непризнатото одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски

Признавање и почетно мерење

Финансиските средства и обврски се признаваат на датумот на порамнување, што го претставува датумот кога средството се испорачува од/на Банката.

Финансиско средство или финансиска обврска почетно се мерат по објективна вредност коригирани, за ставки кои не се мерат по објективна вредност преку билансот на успех, за трансакционите трошоци кои се директно поврзани со стекнувањето или издавањето.

Класификација

Финансиско средство е средството коешто е:

- парично средство,
- сопственички инструмент издаден од друго правно лице,
- договорно право да се примат пари или друго финансиско средство од друго лице;
- договорно право да се разменат финансиски инструменти со друго лице според услови коишто се потенцијално поволни за Групата; или
- договор кој може да биде подмирен или ќе се подмири со сопственички инструменти на Групата и е:
 - а) недериват за кој Групата е или може да биде обврзана да добие променлив број од своите сопственички инструменти, или
 - б) дериват кој може да биде или ќе биде подмирен на друг начин, а не со размена на одреден износ на пари или на друго финансиско средство за фиксен број од нејзините сопственички инструменти.

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман и се состојат од: депозити на банки, финансиски институции и комитенти, обврски по основ на кредити и останати обврски.

Групата ги класифицира финансиските средства при нивното почетно признавање. Финансиските средства се класифицирани во една од следните категории:

- финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност;
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка;
- финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех.

Класификацијата на финансиските средства се врши врз основа на:

- деловниот модел на Групата за управување со финансиските средства; и
- карактеристиките на договорните парични текови на финансиското средство.

Во категоријата на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, Групата ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Групата ги управува финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови; и
- согласно со договорните услови на средството, исполненет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ - СППИ.

Групата во оваа категорија на финансиски средства ги класифицира и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувања за наем, побарувањата за провизии и надоместоци и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик согласно со Одлуката за управување со кредитниот ризик, а за кои условот на СППИ е неприменлив. За овие средства не е потребно исполнување на условот на СППИ.

-

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

Класификација (продолжение)

Во категоријата на финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, Групата ги класифицира финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- Групата го управува финансиското средство со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба; и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ - СППИ.

Во категоријата на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех, Групата ги класифицира финансиските средства кои ги управува со цел тргување и остварување добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е и резидуална категорија, односно Групата во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства коишто не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории.

Оценка на деловниот модел на Групата

Оцената на деловниот модел на Групата се врши на ниво на деловен процес, а не по одделен инструмент. Групата може да има повеќе деловни процеси за управување со финансиски инструменти. Групата може да го користи и управува одделен вид финансиски инструмент на различни начини, така што еден вид финансиски инструмент може да се појави во различни деловни процеси на Групата за управување со финансиските инструменти.

Оценката на деловниот модел ја врши исклучиво клучното раководство на Групата, при што ги зема во предвид сите релевантни и расположливи податоци за начинот на управување на финансиските инструменти, особено како се следат успешноста/остварувањата на деловниот модел и како се известува до раководството на Групата, кои се ризиците коишто влијаат на остварувањето на тој деловен модел и како се управува со тие ризици.

Во зависност од начинот на Управување со финансиските средства се идентификуваат три деловни модели:

- **финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност**, односно финансиските средства се чуваат со цел наплата на договорните парични текови (главница и камата). Доколку одредени финансиски инструменти од оваа категорија се продадат пред нивниот договорен рок на достасување (предвремени продажби), тоа не е директен показател за промената на деловниот модел на Групата. Во случај на предвремени продажби на овие средства, Групата треба да направи анализа дали настанала промена на деловниот модел на Групата за овие финансиски средства, при што треба да се земат предвид податоците за фреквенцијата, периодите и обемот на продажбите; причините за продажбите (пример влошен кредитен ризик, продажба поради управување со ликвидноста и сл.)
- **финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка**, односно финансиски средства се чуваат за наплата на договорните парични текови (главница и камата) и/или за продажба; Имајќи предвид дека овие финансиските средства Групата ги држи заради управување со ликвидноста, одржување на одреден каматен профит, заради усогласување на рочноста (траењето) на финансиските средства со рочноста (траењето) на финансиските обврски коишто се извор на тие финансиски средства, и слично.
- **финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех**, односно финансиските средства кои се чуваат со цел тргување и остварување добивка од промените во објективната вредност на средството. Ова е и резидуална категорија, односно Групата во оваа категорија ги класификува и сите оние финансиски средства коишто не ги исполнуваат критериумите на останатите две категории. Имајќи предвид дека овие финансиските средства Групата би ги држела со цел активно и фреквентно тргување со цел остварување на добивка од промените во објективната вредност на средствата, Групата ги управува овие средства со цел реализација на нивната пазарна/објективна вредност и одлуките при управувањето ги носи врз основа на нивната пазарна/објективна вредност.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски (продолжение)

СППИ тест

Должнички финансиски средства коишто согласно деловниот модел на Групата треба да се класификуваат во категориите на финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност или на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, треба да исполнат уште еден услов - согласно договорните услови на средството, Групата очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“ - СППИ. Во рамки на договорните парични текови, елементот „главница“ го опфаќа износот при првичното одобрување, намален за сите отплати; а елементот „камата“ претставува надомест за временската вредност на парите, кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, административните или услужните трошоци и профитната маргина.

За да е исполнет условот на СППИ, договорните парични текови не треба да вклучуваат било каква изложеност на ризици или променливост кои не претставуваат вообичаен кредитен аранжман (на пример, изложеност на ризик од промена на цените на акции или добра/стоки). Оценката дали е исполнет СППИ условот се прави во валутата во која средството е деноминирано. Условот на СППИ единствено може да се разгледува само за должничките финансиски средства. Оние должнички финансиски средства за кои е оценето дека не го исполнуваат условот на СППИ, Групата ќе ги класифицира како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех и ќе ја мери нивната објективна вредност.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави при почетното признавање на секое должничко финансиско средство.

Анализата дали е исполнет условот на СППИ се прави врз основа на договорните услови на инструментот и се земаат во предвид сите парични текови утврдени во договорот. За оние должнички финансиски средства кои произлегуваат од одреден производ за кој Групата има типизиран договор (или договорни услови) кој се применува за сите одделни побарувања по тој производ, Групата анализата дали е исполнет условот на СППИ ја прави на ниво на производ, а не по поединечно финансиско средство.

При анализата дали е исполнет условот на СППИ, Групата го зема во предвид и следното:

- за финансиските средства кои имаат различна каматна стапка од онаа којашто вообичено се применува на исти или слични финансиски инструменти, Групата прави споредба помеѓу недисконтираните парични текови на анализираното финансиско средство и недисконтираните парични текови на финансиско средство со ист кредитен квалитет и со исти договорни услови, освен каматната стапка (т.н. „benchmark“ инструмент). Доколку разликата помеѓу паричните текови на двата инструменти е значајна, анализираниот инструмент не го исполнува условот на СППИ и се класифицира и мери по објективна вредност преку Билансот на успех;
- за финансиските средства за кои регулаторот пропишува максимална вредност на каматната стапка која не смее да се надмине, се смета дека го исполнува условот на СППИ;
- за финансиските средства за кои согласно со договорните услови е предвидена минимална/максимална вредност под/над која каматната стапка не може да падне/надмине, се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти чијашто каматна стапка периодично се усогласува за стапката на инфлација, се смета дека го исполнуваат СППИ условот;

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - (продолжение)

СППИ тест (продолжение)

- за финансиските средства за кои со договорните услови е предвидена промена на каматната стапка доколку настане промена на кредитната способност на клиентот (уредено во договорот дека се следи преку кој било показател за кредитната способност на клиентот, како на пр.: неплаќање на договорните обврски во одреден рок, влошување/подобрување на интерната или регулаторната категорија на ризик, надминување на одредена вредност на одреден/и финансиски показател/и за работењето на клиентот и сл.), се смета дека го исполнуваат условот на СППИ;
- за финансиските инструменти одобрени во денари со валутна клаузула, се смета дека го исполнуваат СППИ условот (доколку и останатите карактеристики на инструментот упатуваат на исполнување на СППИ условот);
- доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика поради која СППИ условот не е исполнет, но притоа таа карактеристика има незначително влијание на договорните парични текови на средството (анг. „de minimis feature“), Групата смета дека СППИ условот е исполнет;
- доколку финансискиот инструмент содржи одредена карактеристика која би ги изменила договорните парични текови на средството само доколку настане одреден исклучително редок настан со мала веројатност да се случи, Групата смета дека е исполнет условот на СППИ;
- доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за предвремена отплата и доколку износот кој би се наплатил во случај на предвремена отплата го претставува износот на ненаплатената главница и достасаната ненаплатена камата, како и разумен надомест за предвременото раскинување на договорот (до 5% од предвреме отплатениот износ), Групата смета дека СППИ условот е исполнет;
- доколку договорните услови на финансискиот инструмент предвидуваат можност за продолжување на рокот на достасување и доколку паричните текови и во продолжениот период на достасување го исполнуваат условот на СППИ (може да вклучуваат и разумен надомест за продолжувањето на периодот на достасување), Групата смета дека СППИ условот е исполнет.

Во случај на измена на договорните парични текови на постоечко финансиско средство, Групата на датумот на изменувањето повторно оценува/проверува дали е исполнет условот на СППИ со новите изменети договорни услови и соодветно го класифицира финансиското средство.

Прекласификација

Прекласификација на должничките финансиски средства од една во друга категорија е можна само доколку дојде до промена на деловниот модел на Групата за управување со тие средства. Прекласификациите се прават во ретки случаи кога промената на деловниот модел има значајно влијание на деловните операции на Групата, кога промената е поради промена на надворешни или внатрешни фактори кои имаат значајно влијание на активностите на Групата и сл. Одлуката за промена на деловниот модел ја носи раководството на Групата. Доколку настане промена на деловниот модел, Групата мора да ги прекласификува сите финансиски средства од една во друга категорија. Во вакви случаи, прекласификуваните средства продолжуваат да се мерат соодветно со принципите на новата категорија од тој датум проспективно, односно не се прави корекција на сите дотогаш признаени добивки или загуби.

Прекласификација на сопственичките финансиски средства од една во друга категорија не е дозволена.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - (продолжение)

Принципи на мерење на вредноста

Групата користи два принципи на мерење на вредноста на средствата и обврските:

- принцип на мерење по амортизирана набавна вредност и
- принцип на мерење по објективна вредност.

Амортизирана набавна вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износ по кој се мери средството или обврската земајќи го во предвид:

- износот при почетното признавање;
- намален за отплатите на главница;
- намален или зголемен за износот на акумулирана амортизација со употреба на методот на ефективна каматна стапка, за секоја разлика помеѓу износот при почетното признавање и износот при достасувањето и
- намален за исправката на вредноста поради оштетување или ненаплатливост.

Ефективната каматна стапка е еднаква на стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи и одливи од инструментот до датумот на крајна достасаност на инструментот или за пократок временски период, доколку е тоа соодветно. Мерењето со употреба на методот на ефективна каматна стапка овозможува амортизирање на набавната вредност на финансискиот инструмент и на приходот/расходот од камата во периодот на очекувано достасување на инструментот. При пресметка на ефективна каматна стапка, се земаат во предвид:

- сите очекувани идни парични текови;
- сите платени и/или наплатени провизии и надомести кои претставуваат составен дел од ефективната камата на финансиското средство или обврска (надомести за оценка на финансиската состојба на клиентот, за посредување при договарање на условите на финансискиот инструмент, надомести за поднесување барање и обработка на барањето за одобрување на кредити, надомести за повлекување на средствата по финансискиот инструмент, редовен месечен надомест за управување со кредитот до крајното достасување на кредитот којшто се задолжува и се наплатува во истиот момент со задолжувањето и наплатата на редовната договорна камата и слично);
- трансакциските трошоци кои се директно поврзани со трансакцијата (надомести и провизии платени на продажни агенти, советници, брокери, дилери, надомести на регулаторни тела, платени даноци и царини и слично) и
- премиите и/или дисконтите одобрени на финансискиот инструмент.

При пресметувањето на ефективната каматна стапка, Групата не ја зема предвид исправката на вредноста (загубите поради оштетување) на финансискиот инструмент.

Мерењето по објективна вредност претпоставува дека средството или обврската се разменуваат помеѓу пазарни учесници, во вообичаена трансакција, според тековните пазарни услови на датумот на мерење. Објективната вредност се утврдува на различни начини, во зависност од тоа дали средството или обврската се тргува на активен пазар или не се тргува.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - (продолжение)

Принципи на мерење на вредноста (продолжение)

Активен пазар е пазарот на кој се вршат трансакции со средството или обврската со доволна фреквенција и обем, за да обезбедат ценовна информација за средството или обврската. Соодветната котирана пазарна цена за средството или обврската е онаа што е во рамките на распонот помеѓу куповната и продажната цена, а којашто најдобро ја претставува објективната вредност во соодветните услови. Вообичаено се употребува тековната: куповна цена за средството коешто се чува или за обврската којашто треба да се издаде, односно продажна/понудена цена за средството коешто ќе биде стекнато или за обврската којашто се чува; просечната пазарна цена или друга цена согласно со вообичаената, прифатена пазарна практика.

Доколку не постои активен пазар за финансиското средство или обврска, Групата за да ја одреди објективната вредност на средството или обврската, применува техники на вреднување за коишто има најмногу расположливи податоци, давајќи им предност на податоците коишто можат да се потврдат на пазарот. Вообичаени техники на вреднување во Групата се: пазарен пристап (се користат котирани цени или други релевантни информации од пазарни трансакции со исти или слични средства или обврски) и приходен пристап (дисконтирана вредност на тековните пазарни очекувања за идните износи (парични приливи или приходи и расходи) од средството или обврската). При примената на техниките за вреднување, Групата:

- користи информации за постигнатите цени на скорешни (од последните 6 месеци), нормални, комерцијални трансакции за истиот финансиски инструмент помеѓу запознаени, доброволни странки (ако се достапни);
- ако нема информација за постигнатите цени од скорешните трансакции за истиот финансиски инструмент, тогаш за утврдување на објективната вредност треба да се примени тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист (во смисла на тоа дека е со иста валута и со ист или сличен рок на достасување);
- ако не може да се добие информација за објективната вредност на финансискиот инструмент од пазарите, тогаш за одредување на објективната вредност на финансискиот инструмент се употребуваат податоци коишто не можат да се потврдат на пазарите.

Групата ја мери/утврдува објективната вредност на сопственичките инструменти кои немаат тргувана цена на активен пазар и дериватите што се поврзани со нив и коишто мора да се подмират со испорака на вакви некотирани сопственички инструменти. Групата ја утврдува објективната вредност со примена на метод кој најдобро ја одразува објективната вредност на сопственичкиот инструмент. За вложувањата на Групата во сопственички инструменти на одредени специфични институции, за коишто нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност. Групата ги класифицира овие вложувања како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

Загуби поради оштетување

Групата, најмалку на месечна основа, проценува дали постојат објективни докази за оштетување на финансиските средства кои не се мерат според објективна вредност преку билансот на успех или на група на финансиски средства. Финансиските средства се оштетени кога постојат објективни докази дека оштетувањето настанало по почетното признавање на средството, и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.

Групата издвојува загуби поради оштетување согласно Одлуката на НБРСМ за управување со кредитниот ризик.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - (продолжение)

Принципи на мерење на вредноста (продолжение)

Загуби поради оштетување (продолжение)

Групата анализира докази за оштетување за кредитите и побарувањата и хартиите од вредност на поединечна основа.

Објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се оштетени може да вклучува доцнење или неисполнување на обврските на должникот, реструктурирање на кредитот од страна на Групата според поповолни услови кои Групата инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот на хартиите од вредност банкротирале, исчезнување на активен пазар за хартиите од вредност, или други воочливи информации за група на средства како што се негативни промени во платежниот статус на должникот или издавачот на хартиите од вредност во групата, или економски услови кои соодветствуваат со неисполнување на обврските на групата.

Загуба поради оштетување на средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средствата. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех и се рефлектирани во сметката за исправка на вредност за кредити и аванси. Каматата на оштетените средства продолжува да се признава преку амортизација на дисконтот. Доколку во наредниот период износот на загубата поради оштетување се намали, загубата се анулира низ билансот на успехот.

Загубите поради оштетување на вложувањата расположливи-за-продажба се признаваат со пренесување на кумулативната загуба која е признаена директно од главнината во билансот на успех. Кумулативната загуба која се пренесува од главнината во билансот на успех е разлика помеѓу набавната вредност, намалена за сите исправки на вредност претходно признаени во билансот на успех. Промените во посебната резерва како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камата.

Доколку во последователен период, објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба должнички инструменти се зголеми и зголемувањето може да биде објективно поврзано со настан кој се случил откако загубата поради оштетување била призната во билансот на успех, загубата се анулира низ билансот на успех. Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава директно во главнина.

Депризнавање

Групата ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кои се креирани или задржани од Групата се признава како посебно средство или обврска. Групата ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - (продолжение)

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојбата само кога Групата има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се презентираат на нето основа само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандарди, или за добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити чувани во Народната Банка на Република Северна Македонија („НБРСМ“), депозити по видување кај банките, како и високоликвидните финансиски средства со оригинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена на нивната објективна вредност.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност во билансот на состојба.

Средства и обврски за тргување

Средства и обврски за тргување се оние средства и обврски кои Групата ги стекнува главно со цел продажба или повторно откупување во блиска иднина, или кои ги чува како дел од портфолио за остварување на добивка во краток рок.

Средствата и обврските за тргување почетно се признаваат и последователно се мерат по објективна вредност во билансот на состојба, а трансакциските трошоци при почетното признавање директно се признаваат во билансот на успех. Сите промени во објективната вредност се признаваат како дел од нето приходи од тргување во билансот на успех. Средствата и обврските за тргување не се рекласификуваат последователно по нивното почетно признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не се котирали на активен пазар и кои Групата нема намера да ги продаде веднаш или во блиска иднина.

Кредитите и побарувањата почетно се признаваат по објективна вредност плус инкременталните директни трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(viii) Финансиски средства и обврски - (продолжение)

Вложувања

Вложувањата почетно се искажуваат по нивната објективна вредност плус, во случај на хартии од вредност кои не се мерат според објективна вредност преку билансот на успех, инкременталните директни трансакциони трошоци и последователно се мерат во зависност од нивната класификација.

Вложувања чувани до достасување

Средствата чувани до достасување се финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксно достасување кои Групата има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Средствата чувани до достасување се проценуваат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна камата. Продажба или рекласификација на значителен износ на средствата чувани до достасување далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите средства чувани до достасување како расположливи-за-продажба, а Групата нема да може да класификува вложувања како чувани до достасување во тековната и следните две години.

Постојат некои исклучоци од ова правило, и тоа:

- Предвреме продадените или прекласифицирани средства се блиску до крајниот период на достасување, така што промените во пазарните каматни стапки имаат незначителен ефект на објективната вредност на финансиските средства.
- Групата ја наплатила скоро целата оргинална главница на финансиското средство преку отплатите, согласно со амортизациониот план, или претплатите или
- Се однесуваат на изолиран настан кој не се повторува и кој е надвор од контрола на Групата.

Вложувања расположливи-за-продажба

Вложувања расположливи-за-продажба се финансиски средства кои не се чуваат заради тргување, кои не се одобрени од Групата, ниту се чуваат до периодот на достасување. Инструментите расположливи-за-продажба ги вклучуваат државните записи, обврзниците издадени од државата и вложувањата во сопственички инструменти.

Вложувањата расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност, со исклучок за финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, коишто се мерат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Приходот од дивиденда се признава кога на Групата ќе и биде утврдено правото да се прими плаќањето. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Промените во објективната вредност на вложувањата расположливи-за-продажба се евидентираат во капиталот се додека вложувањата не се продадени или оштетени, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ix) Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Преземените средства вклучуваат недвижности и опрема кои се стекнати преку постапка на преземање како би се исполниле обврските на комитентите, целосно или делумно, за соодветниот кредит и истите се прикажани во ставката преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (преземени средства). Преземените средства почетно се признаваат по пониската од проценетата вредност, намалена за очекуваните трошоци за продажба кои ќе паднат на товар на Групата и вредноста на преземеното средство наведена во актот донесен од страна на Извршителот во постапката за присилна наплата, од кој произлегува правниот основ за стекнување на правото на сопственост. Проценетата вредност се определува од страна на овластен проценител.

На датумот на почетното признавање на средството, Групата е должна согласно Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања во билансот на состојба да ја намали вредноста на преземеното средство како оштетување во износ од најмалку 20% од вредноста по која средствата почетно се признаваат.

Доколку износот на затворената исправка на вредност/посебна резерва е поголем од оштетувањето од претходниот пасус, Групата ја признава оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството.

По почетното признавање, најмалку еднаш во период од дванаесет месеци Групата врши проценка на преземеното средство и утврдува разлика со сметководствената вредност. Во исто време Групата пресметува 20% од нето вредноста на преземеното средство и го споредува со разликата помеѓу проценетата и сметководствената вредност. Поголемиот износ го признава во билансот на успех како загуба за оштетување.

Во случај на пренамена на преземено средство во основно средство коешто служи на Групата во работењето, вредноста по која ќе се евидентира основното средство е по пониската од последната важечка проценка извршена од страна на овластен проценител и од сметководствена вредност на средството на датумот на преземање (согласно со Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања).

(x) Недвижности и опрема

Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Набавениот софтвер кој е неопходен за функционирање на соодветната опрема се признава како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките од недвижности и опрема имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Групата и трошоците на истото може да се измерат веродостојно. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

ВОВЕД (продолжение)**(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****(х) Недвижности и опрема (продолжение)***Амортизација*

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот употребен век на траење, за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Градежни објекти	2,5
Опрема	10 – 25

Вложувањата во недвижности и опрема земени под закуп се амортизираат по пониската од употребен век на траење и времетраењето на договорот за закуп.

Методот на амортизација, корисниот век на употреба и остатокот на вредноста се преоценуваат на секој датум на известување.

(xi) Нематеријални средства*Мерење и признавање*

Нематеријалните средства набавени од Групата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулирани загуби поради оштетување, доколку има.

Последователни издатоци

Последователни издатоци за нематеријални средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во специфично средство на кое се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата се признава по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот употребен век на траење, за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	25
Лиценци	25-33,33

Методот на амортизација, корисниот век на употреба и остатокот на вредноста се преоценуваат на секој датум на известување.

(xii) Средства земени под наем - наемател

Наеми со кои се пренесуваат суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста на изнајменото средство се класифицирани како финансиски наеми. При отпочнување на наемот, финансискиот наем се евидентира по понискиот износ од објективната вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика на Групата за тоа средство.

Останатите наеми се оперативни наеми и изнајмените средства не се признаваат во Билансот на Состојба на Групата.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(xiii) Загуби поради оштетување на нефинансиските средства

Нефинансиските средства на Групата се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството, го надминува неговиот надоместлив износ. За средството што не создава во голема мера независни парични приливи, надоместувачкиот износ се утврдува за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството.

Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува која што генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или за единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од објективната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување на дадено средство се анулира доколку постои индикација дека загуба поради оштетување признаена за средството можеби веќе не постои и има промени во оценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена (нето од амортизацијата) кога не би била признаена загуба поради оштетување на средството во претходните години.

(xiv) Депозити, обврски по кредити

Депозитите и обврските по кредити се извори на финансирање на Групата.

Депозитите и обврските по кредити, почетно се искажуваат по нивната набавна вредност, којашто претставува објективна вредност на примениот надомест, зголемена за трансакциските трошоци. Последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

(xv) Резервирања

Резервирање се признава во билансот на состојба кога Групата како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Групата за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(xv) Резервирања (продолжение)

Резервирање за неповолни договори се признава кога очекуваните користи од договорот за Групата се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот. Резервирањето се утврдува по сегашната вредност од пониската вредност од очекуваните трошоци за откажување на договорот и сегашната вредност на очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервација, Групата признава загуба поради оштетување на средствата поврзани со договорот.

(xvi) Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Групата плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Групата нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Групата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Групата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Групата признава обврска и расход по основ на приватно здравствено осигурување на годишно ниво.

Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Групата исплаќа две просечни месечни нето плати по работник, исплатени во Република Северна Македонија во претходните три месеци на вработените во моментот на заминување во пензија Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Групата нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

(xvii) Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Инкременталните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

Откуп на сопствени акции

Кога Групата откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како намалување во капиталот. Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат негативна ставка во вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премии од акции.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

ВОВЕД (продолжение)

(в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

(xviii) Заработка по акција

Групата презентира основна и разводнета заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција се пресметува со делење на добивката или загубата којашто им припаѓа на сопствениците на обични акции на Групата со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводнетата заработка по акција се пресметува со корегирање на добивката или загубата која припаѓа на имателите на обични акции и пондерираниот просечен број на акции во текот на периодот за ефектот на сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(xix) Известување според сегменти

Оперативниот сегмент претставува компонента на Групата што може да се разграничи и кој што е ангажиран или во обезбедување на производи или услуги (деловен сегмент), или во обезбедување на производи или услуги во одредени економски области (географски сегменти) и е подложен на ризици и награди различни од оние на другите сегменти. Резултатите од работење се редовно разгледувани од страна на Надзорниот одбор на Групата со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности и за кои стојат на располагање дискретни финансиски информации.

Групата примарно известува по деловни сегменти. Идентификувани се следните главни сегменти, работа со население, корпоративно банкарство, работа со хартии од вредност и неалоцирано. Основните информации по сегменти се темелат на интерно изработена извештајна структура по деловни сегменти.

(xx) Вонбилансна евиденција

Групата води вонбилансна евиденција за извршени трансакции кои во моментот не ги исполнуваат критериумите за признавање како средство или обврска, а кои можат да создадат идни приливи и одливи на средства и кои претставуваат извор на информации за работењето, за утврдувањето на ризикот од работењето и евентуалните идни обврски. Оваа евиденција ги опфаќа следниве ставки: издадени непокриени платежни и чинидбени гаранции, отворени непокриени акредитиви, авали, акцепти, преземени неотповикливи обврски за кредити, неискористен дел на одобрени рамковни кредити, неискористени лимити на кредитни картички, неискористени пречекорувања по тековни сметки, и други облици на гаранција врз чија основа можат да настанат обврски за плаќање и побарувања од страна на Групата како и друга книговодствена евиденција која за неа не претставува посебен ризик (евиденција на отпишани побарувања, покриени акредитиви, покриени гаранции и сл.). Вонбилансната евиденција се евидентира на денот на случување на настанот.

ВОВЕД (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки

Значајни проценки при примената на сметководствените политики

Значајните сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики се презентирани подолу:

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските инструменти кои не котираат на активните пазари се определува со користење на интерни техники за вреднување. Тие вклучуваат користење на методи на сегашна вредност, модели врз основа на параметри кои се достапни. Сите модели на вреднување најпрво се потврдуваат пред да бидат користени како основа за финансиско известување и периодично се разгледуваат од страна на квалификуван персонал кој што е независен во однос на областа за која е креиран моделот. Каде што е можно, Групата ги споредува вреднувањата добиени од различните модели со оние кои котираат на активни пазари на слични инструменти, и со стварните вредности кога истите се реализираат, со цел понатаму да ги потврди и стандардизира моделите. Голем број на различни фактори се вклучени во моделите, вклучувајќи стварни или проценети пазарни цени и стапки, како што се временска вредност и непостојаност, пазарни услови и ликвидност. Групата ги применува моделите конзистентно од еден до друг период, обезбедувајќи споредливост и континуитет на вреднувањата низ периодите, но оценката на објективната вредност инхерентно инволвира значаен степен на проценување.

Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купување и продажба на побарувањата и другите финансиските средства и обврски, за кои не постојат официјално објавени пазарни цени.

Раководството врши проценка на вкупната изложеност на ризик така што кога е проценето дека постојат навестувања дека евидентираната сметководствена вредност нема да може да биде реализирана, во тој случај се признава резервација. Според мислењето на раководството, искажаните сметководствени вредности на средствата кои не котираат на активниот пазар всушност ги претставуваат највалидните и најкорисните вредности за известување кои важат под сегашните пазарни околности.

Исправка на вредноста на кредитите

Групата месечно врши анализа на кредитната изложеност со цел да се процени дали постојат индикации за оштетување на кредитите. Во одредувањето дали загубата поради оштетување треба да се евидентира во консолидираниот биланс на успех, Групата донесува оценка за тоа дали постојат некои видливи показатели кои укажуваат на намалување на идните парични текови од кредитното портфолио пред намалувањето да биде идентификувано на поединечниот кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува видливи показатели кои укажуваат дека постојат негативни промени во способноста за плаќање на кредитот од страна на кредитокорисникот или неможноста за плаќање е резултат на неповолните економски состојби во земјата кои директно влијаат врз способноста на кредитокорисникот да ги подмири своите обврски во предвидениот рок. Групата користи проценки врз основа на историското искуство за загуби кои се однесуваат на средства кои имаат карактеристики на кредитен ризик и постоење на објективен доказ за оштетување кои се слични на оние во портфолиото кога ги планира идните парични текови. Методологијата и претпоставките користени за проценка на износот и времето на идните парични текови се анализира на редовна основа со цел да се намалат разликите меѓу проценетата загуба и искуството од стварните загуби.

ВОВЕД (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки (продолжение)

Значајни проценки при примената на сметководствените политики (продолжение)

Корисен век на материјалните и нематеријалните средства

Раководството на Групата го одредува проценетиот корисен век и соодветниот трошок за амортизација на материјалните и нематеријалните средства. Соодветноста на проценетиот корисен век се анализира на годишно ниво или секогаш кога постојат индикации за значајни промени во користените претпоставки, како што се предвидениот технолошкиот развој, факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустријата.

Актуарски претпоставки за дефинираните планови за користи на вработените

Евентуалните трошоци кои Групата би ги имала по основ на дефинираните планови зависат првенствено од вистински очекуваните идни искуства а особено од промената на дисконтната стапка и зголемувањето на платите. Други фактори исто така можат да ја променат вкупната обврска по оваа основа како што се бројот на вработените кои предвреме ја напуштаат Групата во однос на пензионирањето и бројот на нови вработени.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

На датумот на известување се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Подружницата, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Подружницата обрнува посебно внимание на тековните трендови. Во почетните години на работењето на Подружницата во недостиг на информации за правење на реални проценки за развојот на штетите, користи повнимателни претпоставки.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("ИБНР") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Подружницата располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Подружницата дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета. Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

ВОВЕД (продолжение)

(г) Употреба на оценки и проценки (продолжение)

Значајни проценки при примената на сметководствените политики (продолжение)

Резерви по договори за осигурување (продолжение)

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на известување.

Методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Подружницата има обврски по сите настанати осигурани настани за време траењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Подружницата да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Клучна претпоставка при оценките на Подружницата е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

(д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Не постојат промени во сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки во приложените финансиски извештаи.

ВОВЕД (продолжение)

(f) Усогласеност со законската регулатива

Банката ги извршува своите активности во согласност со законската регулатива пропишана од Народна банка на Република Северна Македонија, како и подзаконските акти пропишани од Народна банка на Република Северна Македонија и други регулатори.

Во продолжение на текстот ќе бидат наведени доставени и спроведени активности.

- Во текот на 2022 година од страна на Банката беа спроведени сите активности по однос на Акцискиот план на НБРСМ за постапување по наодите и препораките согласно Записникот на НБРСМ ПТ 17 – 21531/1 од 14.07.2021 година за анализираниот период од 31.12.2018 до 31.12.2020 година.
- На 18.01.2022 година од страна на НБРСМ беше доставено Известување за вршење делумна теренска контрола со број ПТ 17-1640/1, примено во банката на 20.01.2022 година со број 17 12471/1. Контролата ги опфати процесите на управување со кредитен ризик, стратегија и деловни планови, организациона поставеност, систем за известување, стрес тестирање, нов производ и ИТ апликации, внатрешна и надворешна ревизија, корпоративно управување. По завршување на контролата од НБРСМ беше доставен Записник на кој банката имаше приговор, По завршување на постапката на достава на Приговор, Записникот на НБРСМ ПТ 17 – 27684/1 од 12.08.2022 година, стана конечен а воедно и Акцискиот план по чии наоди и препораки се постапува и ќе се известува НБРСМ.
- Во Јуни 2022 година беше извршена вонтеренска контрола од страна на НБРСМ, за анализиран период 30.06.2021 – 30.06.2022 година, на следење на ризикот од спречување на перење на пари и финансирање тероризам која ги опфати следниве аспекти: последната сопствена проценка на ризик од ПП/ФТ; број на клиенти по форма; тип на производи и услуги; број на клиенти по резиденти, нерезиденти, правни и физички лица; структура и листа на клиенти по ризичен профил; број и вредност на готовински трансакции за период од 1 година; број на клиенти носители на јавни функции и вкупен износ на трансакции во анализиран период; листа на клиенти од високо ризични земји со податоци за остварен промет за последната година; број на клиенти нерезиденти и сопственици нерезиденти со податоци за вкупен износ на трансакции во последната година; број на клиенти непрофитни организации со податоци за вкупен износ на трансакции во последната година; број на пријавени СТР до УФР; извештаи за ППФТ кои се доставуваат до органите на банката; листи на одбиени и задржани трансакции и клиенти со кој е одбиен или прекинат деловниот однос; преглед на трансакции за клиенти за кои има СТР и кои се со висок ризик и преглед на физички и правни лица со остварен промет над 3 милиони денари за физички лица и 12 милиони денари за правни лица. Од страна на надлежните организациони единици беа доставени навремени одговори и документација во врска со извршената вонтеренска контрола и истите беа навремено проследени до НБРСМ.
- Во Септември 2022 година од страна на Македонската банкарска асоцијација до Банките беше проследен Нацрт Извештај од спроведена тематска контрола за поставеноста на системот на банките за управување со ризикот од финансирање на тероризам на Народната Банка на РСМ.
- Во текот на 2022 година од НБРСМ до Банката беа доставени прашалници, дописи, барања и останата комуникација на која одговорните организациони единици навремено ги доставија своите одговори.

ВОВЕД (продолжение)

(г) Усогласеност со законската регулатива (продолжение)

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2022 година капиталот на Подружницата изнесува 156.727.284 денари, односно Подружницата има недостаток на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 27.752.316 денари (31 декември 2021 година: вишок 175 360 326 денари), за што веќе на ден 03.02.2023 склучи договор за субординиран долг со акционерот Халк Банка во износ од 246.779.200 денари, а со цел средствата да ги искористи за зголемување на дополнителниот капитал согласно измените и дополнувањето Правилникот за видовите и описот на Ставки кои ќе се земат предвид при пресметката на капиталот сл весник бр 96 од 09.04.2020 година.

Според истиот образец, Подружницата констатира вишок на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ од 44.799.878 денари. Врз основа на образецот (ВТР) Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви, евидентиран е вишок на средства на Подружницата за покривање на техничките резерви во износ од 8.997.160 денари.

Со состојба на денот на консолидираните финансиски извештаи не постои неусогласеност со регулативата пропишана од НБРСМ во однос на солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката, ликвидноста на Банката и отворената девизна позиција.

(е)Обелоденувања за управување со ризиците

Описот, квалитативните и квантитативните информации за поделните ризици се детално обелоденети во белешка 2. Управување со ризици.

(ж) Настани по датумот на Билансот на Состојба

Настани по датумот на билансот на состојба се настаните, поволни и неповолни, кои се случуваат помеѓу датумот на билансот на состојба и датумот кога консолидираните финансиски извештаи се одобрени за издавање. Доколку постои доказ за услови кои постоеле на датумот на билансот на состојба, Групата ги коригира консолидираните финансиски извештаи. Групата не прави корекција на консолидираните финансиски извештаи за настани по датумот на билансот на состојба, за кои услови се појавиле по датумот на билансот на состојба.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски
А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

	по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех		по објективна вредност преку консолидираната останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
<i>во илјади денари</i>						
2022 (тековна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	14.792.838	14.792.838
Средства за тргување	66.775	-	-	-	-	66.775
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	275.774	275.774
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	56.558.204	56.558.204
Вложувања во хартии од вредност	-	-	7.933.708	47.951	251.739	8.233.398
Останати побарувања	-	-	-	-	1.479.921	1.479.921
Вкупно финансиски средства	66.775	-	7.933.708	47.951	73.358.476	81.406.910
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	7.294.936	7.294.936
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	56.809.798	56.809.798
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	5.020.716	5.020.716
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	1.093.452	1.093.452
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	70.218.902	70.218.902

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

	по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех		по објективна вредност преку консолидираната останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
<i>во илјади денари</i>						
2021 (претходна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	11.096.901	11.096.901
Средства за тргување	107.703	-	-	-	-	107.703
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	338.379	338.379
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	49.278.256	49.278.256
Вложувања во хартии од вредност	-	-	7.996.754	53.444	278.596	8.328.794
Останати побарувања	-	-	-	-	1.369.071	1.369.071
Вкупно финансиски средства	107.703	-	7.996.754	53.444	62.361.203	70.519.104
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	4.082.747	4.082.747
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	51.830.999	51.830.999
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	4.972.161	4.972.161
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	617.768	617.768
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	61.503.675	61.503.675

2. Управување со ризиците

Република Северна Македонија е мала и отворена економија, и согласно тоа, шоките во глобална економија брзо се прелеваат и кај нас, стратешката определба за што побрзо придвижување во евроатланските интеграции, отворањето на преговорите за членство во Европската Унија уште повеќе ќе ја зголеми чувствителноста на шоките и брзината со која истите се прелеваат во домашната економија. Дополнително, како енергетски зависна земја, последиците од глобалната енергетска криза веднаш се чувствуваат и во домашната економија. Исто така, треба да се има предвид дека актуелната стратегија на монетарната политика во Република Северна Македонија на таргетирање на девизниот курс има одредени слабости како што е неможност да се амортизираат одредени домашни шокови, или шокови кои се пренесени од земјата чија валута се користи како сидро. Во вакви услови, се претпоставува дека одговорот на ефектите што би ги предизвикала глобалната криза во нашата економија би опфатиле спроведување на делумно експанзивна фискална политика, а од друга страна водење на рестриктивна монетарна политика со покачување на референтната каматна стапка заради зауздување на високата инфлација.

Продлабочена економска криза како последица од растот на цените на енергенсите, заедно со неизвесностите во меѓународното окружување предизвикани од ескалацијата на конфликтот помеѓу Русија и Украина и нарушените глобални синџири на производство и дистрибуција ја имаат улогата на најзначаен фактор на ризик.

Економската криза на домашен и надворешен план, ќе предизвика продолжување на падот на домашната и странската побарувачка, забележан во изминатите две години. Паралелно со падот на домашната и странската побарувачка се очекува и негативно влијание на бруто инвестициите. Се проектира пад на БДП од 6,1% во 2022 година додека во 2023 се очекува поумерен пад од 0,5%. Во линија со проектираниот пад на БДП и на економијата се проектира и намалување на проектираниот износ на лична потрошувачка и расположливиот доход. Оценките за раст кај увозните цени се задржуваат со што стапката на инфлација во 2022 година се проектира на високо ниво од 22,6%, односно би се намалила до ниво од 18,7% во 2023 година. Тоа во најголем дел се должи и на нарушените синџири на снабдување и растот на цените на енергенсите.

Дополнително, состојбите на пазарот на трудот се влошуваат, што се манифестира преку раст на стапката на невработеност, односно пад на вработеноста. Согласно претпоставките, дури на крајот од 2023 година се очекува почеток на периодот на заздравување на економијата и подобрување на изгледите за економски раст. Но, ова надминување во најголем дел ќе зависи и од развојот на настаните околу руско-украинскиот конфликт.

Групата главно е изложена на следниве финансиски ризици:

- кредитен ризик,
- ризик на ликвидност и
- пазарни ризици.

Оваа белешка претставува информација за изложеноста на Групата на секој од овие ризици, целите, политиките и начините за мерење и управување со ризиците на Групата.

Рамка на управување со ризици

Клучната цел на управувањето со ризиците во Групата е сеопфатно управување, проценка и следење на ризиците во рамките на Групата. Групата е фокусирана на развојните активности, знаењето и компетенциите во управувањето со ризиците и кон континуираното надградување на културата на ризик и свесност во целата организација. Со цел да се подобри сеопфатниот пристап за управување со ризици, дефиниран е одржлив профил на ризик, воспоставена е соодветна организациска структура, додека работните процедури, моделите и алатките за управување со ризици постојано се ревидираат и се надградуваат.

2. Управување со ризиците (продолжение)

Групата континуирано ги надградува и модернизира процедурите и процесите за управувањето со ризиците, а истовремено спроведува соодветни и редовни обуки за ризици и курсеви за едукација на вработените од деловните и другите организациони единици.

Генерално, рамката за управување со ризиците во Групата опфаќа следниве активности:

- редовно да ги идентификува, проценува и оценува ризиците преку процес на идентификување на ризиците;
- управување и следење на ризиците на кои е изложена Групата;
- дефинира стратешки ориентации за управување со ризици во рамките на стратегијата за ризик и поставува ограничувања во апетитот за ризик на Групата и истите ги вклучува во процесот на утврдување на интерна ликвидност (ПИЛ), процесот на утврдување на интерниот капитал (ПИК), Планот за опоравување и Деловната стратегија;
- постојано ги развива и надградува своите модели и методологии за управување со ризици, вклучително и системи за стрес-тестирање, стрес-тестирање наназад и системи за рано предупредување;
- има соодветна структура за донесување одлуки, линии на одбрана и способности за истото;
- управува со активностите на реструктурирање и workout на професионален, ефикасен начин за максимизирање на вредноста.

Изјавата за апетит на ризик на Банката претставува нејзин главен стратешки документ. Апетитот на ризик претставува агрегатно ниво и видови на ризик што Банката како финансиска институција е подготвена да ги преземе или да ги избегне во рамките на својот капацитет за превземање на ризик, во насока на постигнување на стратешките цели дефинирани во Деловната стратегија.

Апетитот за ризик претставува главен и важен елемент на процесот на стратешко донесување одлуки во рамките на Банката. Поради тоа, Апетитот за ризик е меѓусебно поврзан со други процеси и документи поврзани со ризикот на Банката како што се Стратегијата за управување со ризици, ПИК, ПИЛ, Планот за опоравување, и останатиот лимит систем и основа за повеќегодишно планирање на буџет и финансиски проекции на Групата. Преку преглед на својата стратегија и деловен модел, соодветно корпоративно управување и управување со ризици и анализата спроведена како дел од ПИК, ПИЛ и Планот за опоравување, Банката ја проценува постојаната целисходност и одржливост на својот деловен модел.

Рамката за апетит на ризик го поставува профилот на ризик на Банката и претставува дел од процесот на спроведување на стратегијата и утврдување на преземените ризици во однос на вкупниот капацитет на ризик. Во овој поглед, рамката за апетит на ризик е целосно поврзана со деловната стратегија и основата за управување со ризици, управувањето со финансии и капиталот, процесите и интерните политики во Банката.

Стратегијата за управување со ризици ја дефинира клучната содржина за претпоставките за ориентација на ризиците со цел да се постигнат среднорочните стратешки цели на Банката. Стратегијата за управување со ризици претставува основа на Апетитот на ризик на Банката и е главен столб на деловната стратегија.

2. Управување со ризиците (продолжение)

Рамка на управување со ризици (продолжение)

Апетитот за ризик е вклучен во ПИК и ПИЛ и нивните резултати се користат во поставувањето, ревизијата и следењето на Апетитот за ризик. Рамката за ПИК и ПИЛ се главните точки за тестирање на лимитите поврзани со капиталните барања, ликвидноста и стрес-тест сценарија.

Понатаму, среднорочните оперативни, финансиски и капитални планови на Групата се утврдени во рамки на дефинираниот Апетит за ризик. Сепак, утврдувањето на расположливиот капитал, структурата на капиталот и правилата за дивиденда во Банката се опфатени во ПИК и Политиката за управување со капитал, кои се усогласени со Апетитот за ризик.

Планот за опоравување е подготвен со цел да се обезбеди финансиската одржливост на Банката. За таа цел Планот за опоравување дефинира неколку можни сериозни сценарија, индикатори, процедури и мерки кои му обезбедуваат на Управниот одбор навремено да ги антиципира заканите по финансиската стабилност во случај на различни видови на проблеми и да ги користи достапните мерки за опоравување со цел враќање на финансиската стабилност на Банката.

Лимитите утврдени во Апетитот на ризик редовно се презентираат во деталната табела до релевантните органи на одлучување на Банката. Изјавата за апетит за ризик, заедно со Стратегијата за управување со ризици и останатите релевантни стратешки документи на Банката се разгледуваат и одобруваат од страна на Надзорниот одбор на годишна основа, како дел од редовното ревидирање на рамката за управување со ризици. Надзорниот одбор има формирано Управен Одбор и Одбор за управување со ризици, кои се одговорни за развој и следење на политиките за управување со ризик на Банката во нивните одделни области.

Од друга страна, Одборот за ревизија на Банката е одговорен за следење на усогласеноста со политиките и процедурите за управување со ризици, за следење на адекватноста на политиката за управување со ризик во релација со ризиците со кои се соочува Банката. Одборот за ревизија во извршувањето на овие функции е потпомогнат од страна на внатрешната ревизија. Дирекцијата за внатрешна ревизија врши редовни и периодични ревизии на системите за управување со ризици согласно Годишниот план за работа на Дирекцијата за внатрешна ревизија, и овие резултати се презентираат до Одборот за ревизија. Дирекцијата за внатрешна ревизија врши периодични ревизии на системите за управување со ризици и на Подружницата.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Групата доколку клиент или договорна странка од финансиски инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски, и воглавно произлегува од дадените кредити и аванси на клиенти и други банки, издадени гаранции и акредитиви и вложувања во хартии од вредност. Со цел управување со ризик Групата ги зема предвид и ги разгледува збирно сите елементи од изложеноста на кредитниот ризик (како индивидуалниот ризик на неисполнување на обврските на должникот, ризик на земја и ризик на одделен сектор).

Управување со кредитниот ризик

Надзорниот Одбор ја делегира својата одговорност за управување со кредитен ризик на Кредитниот одбор на Банката кој ги одобрува сите кредитни изложености до 2.500.000 евра вкупна кредитна изложеност на клиентот и со него поврзаните лица. Над овој износ Кредитниот одбор на Банката може да одобри кредитни изложености до 10% од сопствените средства, само доколку таа изложеност е покриена со депозит. Сите кредитни изложености над 2.500.000 евра, до 25% од сопствените средства на Банката кои не се обезбедени со депозит се одобруваат од Надзорниот одбор. Над делегираните овластувања за одлучување доделени на кредитните одбори на филијалите, кредитните изложености за правни лица до 500.000 евра се одобруваат од Кредитниот одбор за МСП кредити, до ЕУР 350.000,00 од Комбиниран кредитен одбор – за комбинирани изложености на правни и физички лица и Кредитниот одбор за население за кредитни изложености на население до 150.000 евра. Кредитните одбори на филијалите одлучуваат за кредитни изложености на правни лица и население во рамки на делегираниот лимит за одлучување (кредитниот одбор на секоја филијала има посебен лимит за одобрување на кредитни изложености до 100.000 евра).

Контролата на кредитниот ризик на Групата вклучува:

- *Подготвување на кредитни политики* вклучувајќи ги барањата за покриеноста на изложеноста со обезбедување, проценка на кредитната способност на барателот на кредит, класификација според ризична категорија и известување, потребна документација и правни процедури, како и усогласеност со законските барања.
- *Контрола и проценка на кредитниот ризик.* Надлежните Сектори/Дирекции/Филијали ги следат сите кредитни изложености во однос на воспоставените лимити, кредитни политики и процедури кои се однесуваат на кредитирањето.
- *Следење на концентрацијата на изложеноста* по географски и индустриски сегменти (за кредити и аванси), и по издавач, оценка од институции за кредитен рејтинг, ликвидност на пазарот и земја (за вложувања).
- *Класификација на кредитната изложеност на Банката* според степенот на ризик од финансиска загуба со која се соочува Банката и фокусирање на управувањето со ризиците. Системот за класификација се користи при одредување дали загуба за оштетување е потребна.
- *Следење на усогласеноста* со утврдените лимити, вклучувајќи ги тие за индустрии, ризик на земјата и типови производи. Редовно се доставуваат извештаи за кредитната изложеност, класификацијата и исправката на вредност/посебната резерва до Одборот за управување со ризици и соодветно на тоа се преземаат корективни акции.
- Се врши од поодделните организациони делови на Банката како Секторот за кредитирање, филијалите и експозитурите на Банката и Дирекцијата за управување со ризици.

Сите организациони единици вклучени во процесот на кредитирање и управување со кредитниот ризик се должни да ги имплементираат и следат кредитните политики и процедури на Банката. Тие се одговорни и за контрола и следење на кредитното портфолио, како и за надгледување и контрола на сите кредитни ризици. Дирекцијата за Внатрешна ревизија и Дирекцијата за внатрешна контрола, во рамките на редовните ревизии на активностите на Експозитурите/Филијалите на Банката врши контрола и на работењето од областа на кредитирање.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

2.1 А Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	
<i>во илјади денари</i>																			
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 1																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	275.773	338.379	54.224.896	46.051.304	7.946.951	8.015.490	251.740	278.596	11.276.646	6.064.779	37.777	27.685	948.280	795.304	14.675.165	11.226.904	89.637.228	72.798.441	
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(131.180)	(49.267)	-	-	-	-	(499)	(1.544)	(243)	(85)	(348)	(58)	(33.594)	(6.120)	(165.864)	(57.074)	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	275.773	338.379	54.093.716	46.002.037	7.946.951	8.015.490	251.740	278.596	11.276.147	6.063.235	37.534	27.600	947.932	795.246	14.641.571	11.220.784	89.471.364	72.741.367	
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 2																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	2.602.712	3.381.909	-	-	-	-	45.000	-	7.896	8.355	11.719	21.459	160.762	146.959	2.828.089	3.558.682	
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(288.937)	(294.556)	-	-	-	-	-	-	(551)	(509)	(1.171)	(2.128)	(19.005)	(7.529)	(309.664)	(304.722)	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	2.313.775	3.087.353	-	-	-	-	45.000	-	7.345	7.846	10.548	19.331	141.757	139.430	2.518.425	3.253.960	
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 3																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	818.695	816.396	-	-	-	-	-	-	5.868	1.248	188.365	224.073	-	191	1.012.928	1.041.908	
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(514.225)	(491.003)	-	-	-	-	-	-	(5.617)	(1.059)	(151.801)	(168.153)	-	(90)	(671.643)	(660.305)	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	304.470	325.393	-	-	-	-	-	-	251	189	36.564	55.920	-	101	341.285	381.603	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	275.773	338.379	57.646.303	50.249.609	7.946.951	8.015.490	251.740	278.596	11.321.646	6.064.779	51.541	37.288	1.148.364	1.040.836	14.835.927	11.374.054	93.478.245	77.399.031	
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(934.342)	(834.826)	-	-	-	-	(499)	(1.544)	(6.411)	(1.653)	(153.320)	(170.339)	(52.599)	(13.739)	(1.147.171)	(1.022.101)	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	275.773	338.379	56.711.961	49.414.783	7.946.951	8.015.490	251.740	278.596	11.321.147	6.063.235	45.130	35.635	995.044	870.497	14.783.328	11.360.315	92.331.074	76.376.930	

Реструктурирани кредити

На 31 декември 2022 Групата има реструктурирани кредити вклучени во кредити на и побарувања од други комитенти со вкупна нето сметководствена вредност во износ од 600.069 илјади денари (на 31 декември 2021 година: 494.489 илјади денари).

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Оштетени кредити и хартии од вредност

Оштетени кредити и хартии од вредност се такви кредити и хартии од вредност за кои што Групата врз основа на Одлуката за управување со кредитниот ризик на НБРСМ (“Одлуката”) одредила дека има потреба од издвојување на загуби поради оштетување. Сите кредити се класификувани од А до Д ризична категорија според деновите на доцнење и други критериуми утврдени во истата Одлука.

Достасани, но неоштетени кредити

Кредити и хартии од вредност кај кои договорната камата и главница се достасани, но Групата верува дека не е соодветно да се пресмета загуба поради оштетување, поради износот на расположливото обезбедување или степенот на наплата.

Исправка на вредност/Посебна резерва

Групата утврдува исправка на вредноста и посебна резерва за кредитните изложености врз основа на утврдената очекувана кредитна загуба на поединечна и/или на групна основа, најмалку на месечна основа. Групата ја утврдува очекуваната кредитна загуба на поединечна основа како разлика помеѓу сметководствената вредност на кредитната изложеност и сегашната вредност на очекуваните парични текови од таа кредитна изложеност.

Очекувана кредитна загуба на групна основа се утврдува за одделните портфолија на кредити (сегменти) како производ на стапката на веројатноста за ненаплата, стапката на загуба заради ненаплата и износот на кредитната изложеност.

Обезвреднувањата за потребите на финансиското известување се признаени само за загуби кои биле реализирани заклучно со датумот на билансот на состојба врз основа на објективни докази за оштетување. Табелата 2.1 А ја прикажува целокупната изложеност на Групата на кредитен ризик, по групи (Stage-ови) на кредитен ризик. Во табелата се прикажани соодветната исправка на вредност и посебната резерва на поединечна и/или на групна основа.

Утврдувањето на објективните докази за оштетување се базира на следниве критериуми пропишани од Групата:

- Неисполнување на договорени плаќања на главница или камата;
- Влошување во економските перформанси;
- Започнување на постапки за стечај;
- Прекршување на договорни одредби и услови;
- Специфични информации за бизнисот на клиентот, кои што се одразуваат на потешкотии во паричните текови на должникот;
- Влошување на конкурентската позиција на должникот;
- Намалување на вредноста на обезбедувањето;
- Општата економска ситуација.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Согласно интерната класификација на изложеност на кредитен ризик, која е во согласност со Одлуката за управување со кредитен ризик на НБРСМ, Групата врши класификација на кредитните изложености како што следи:

Регулаторна рамка (согласно Одлука за кредитен ризик)	Интерна постапка	ГРУПА
<ul style="list-style-type: none">- кредитната изложеност кон клиент чија финансиска состојба и парични текови овозможуваат непречено работење и можност за намирување на тековните и идните обврски кон Групата;- кредитната изложеност чиишто обврски се извршуваат со задоцнување до 31 ден	се земаат во предвид тековните и историските денови на доцнење на извештајниот датум. Доколку клиентот, побарувањето, на извештајниот датум и во изминатиот период од 6 месеци, го измирува со доцнење најмногу до 31 ден, ќе биде класифициран во оваа група на побарувања	Група 1
<ul style="list-style-type: none">- кредитната способност на клиентот оценета со примена на интерна категорија на ризик, доколку Групата има развиено интерни категории на ризик	се земаат предвид определените рејтинзи за следниве сегменти: <ul style="list-style-type: none">- правни лица (рејтинзи од CORP 1 до CORP 6) население со револвинг продукти (ROT) и останати кредитни продукти (NROT) (рејтинзи од ROT 1 до ROT 11 и NROT 1 до NROT11)	Група 1
<ul style="list-style-type: none">- кредитната изложеност кон клиент/проект за кој заради финансиски слабости се очекуваат потешкотии во намирувањето на неговите обврски;- кредитната изложеност чиишто обврски се извршуваат со задоцнување од 31 до 90 дена	се земаат предвид тековните денови на доцнење на извештајниот датум. Доколку деновите на доцнење, на извештајниот датум се од 31 до 90, побарувањето се класифицира во оваа група на побарувања. Исто така во оваа група се класифицираат побарувањата, кои на извештајниот датум имаат денови на доцнење до 90, меѓутоа кои во претходните 6 месеци имаат доцнења над 31 ден.	Група 2
<ul style="list-style-type: none">- кредитната способност на клиентот оценета со примена на интерна категорија на ризик, доколку Групата има развиено интерни категории на ризик	се земаат предвид определените рејтинзи за следниве сегменти: <ul style="list-style-type: none">- правни лица (рејтинзи CORP 7 и CORP 8)- население со револвинг продукти (ROT) и останати кредитни продукти (NROT) (рејтинзи од ROT 12 до ROT 16 и NROT 12 до NROT13)	Група 2
<ul style="list-style-type: none">- кредитната изложеност чиишто обврски се извршуваат со задоцнување над 90 дена (нефункционална кредитна изложеност)	се земаат во предвид тековните денови на доцнење на извештајниот датум за утврдување на стапката на загуба заради ненаплата.	Група 3

Процентот на очекуваната кредитна загуба за кредитните изложености за кои се применува стапка на веројатност за ненаплата за 12 месеци (Група 1) не може да биде понизок од 0,01% од кредитната изложеност, додека за кредитните изложености за кои се применува стапка на веројатност за ненаплата за целиот животен век (Група 2 и 3), исправката на вредноста, односно издвоената посебна резерва не може да биде пониска од 5,1% од износот на кредитната изложеност.

Стапката на веројатност за ненаплата (PD) за нефункционалните кредитни изложености е 100%, додека стапката на загуба заради ненаплата (LGD) треба да изнесува најмалку 30%.

Групата не утврдува очекувани кредитни загуби за кредитните изложености кои што се целосно покриени со депозит доколку депозитот се активира во рок од 60 дена од рокот на достасувањето на кредитната изложеност, и за побарувањата кои согласно со Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот се применува пондер на ризичност од 0%.

Групата врши исправка на вредност, односно издвојува посебна резерва во износ од минимум 45.1% за реструктурирана нефункционална кредитна изложеност.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

За регулаторни и извештајни потреби, Групата врз основа на утврдената очекувана кредитна загуба ги распределува изложеностите од портфолијата во категориите на ризик, каде што износот на кредитната загуба за секоја категорија на ризик се движи во рамките на следниве граници (согласно важечката регулатива), односно:

- од 0,01% до 5% за категоријата на ризик „А“;
- над 5% до 20% за категоријата на ризик „Б“;
- над 20% до 45% за категоријата на ризик „В“;
- над 45% до 70% за категоријата на ризик „Г“;
- над 70% до 100% за категоријата на ризик „Д“

Групата врши целосна исправка на вредноста на пресметаната камата на нефункционалните кредитни изложености.

Политика на отпис

Групата отпишува износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) кога Надзорниот Одбор ќе одреди дека кредитот/ хартиите од вредност се ненаплативи. Одлуката се донесува по разгледување на информации како што се настанување на значајни промени во финансиската положба на должникот / издавачот на хартиите од вредност, дека должникот / издавачот не е во можност да ги подмири своите обврски, или дека износот од реализацијата на обезбедувањето нема да биде доволен да се подмири целата изложеност. Групата, исто така, врши отпис на износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) откако врз основа на правосилна судска одлука се исцрпени сите можности за наплата на истите.

Согласно измените во Одлуката за Управување со кредитен ризик, Групата почнувајќи од 2019 година врши целосен отпис на кредитната изложеност доколку е помината една година од датумот кога Групата била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%.

Обезбедување на кредитните изложености

Групата има обезбедување за кредитите и авансите на клиенти во форма на хипотека, залог на подвижен предмет, залог на хартии од вредност, паричен депозит, залог на акции, гаранции, административни забрани и согласности, други регистрирани залози и гаранции.

Проценката на објективната вредност е врз основа на вредноста на обезбедувањето во моментот на позајмување. За заложен подвижен и недвижен имот за кредитни изложености, мониторинг се прави најмалку еднаш годишно и вклучува: проценка од овластен проценител и осигурителна полиса винкулирана во корист на банката. Генерално, Групата не зема обезбедување за пласмани во банки. Генерално, Групата не зема обезбедување за пласмани во банки. Групата не зема обезбедување за хартиите од вредност и нема такво обезбедување на 31 декември 2022 година (2021: нема).

Дозволените пречекорувања и кредитни картички издадени на физички и правни лица најчесто се обезбедени со меници, односно обезбедување предвидено во одобрениот кредитен лимит на правното лице, што го покриваат целиот износ на кредитна изложеност. Понатаму, во насока на намалување на потенцијалната загубата од изложеност на кредитен ризик, Банката ќе се обезбеди со дополнително обезбедување од комингентите во моментот кога ќе се забележат индикатори за рано предупредување за потенцијална оштета кај релевантните индивидуални кредити и пласирани средства.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.1 Кредитен ризик (продолжение)****Обезбедување на кредитните изложености (продолжение)**

Гаранциите и акредитивите носат ист кредитен ризик како и кредитите и се обезбедени со ист вид на обезбедување како и останатите изложености на кредитен ризик. Концентрацијата по локација за кредити и аванси се мери според локацијата на должникот. Концентрацијата по локација за вложувања се мери според локацијата на издавачот на хартиите од вредност.

Проценката на објективната вредност на обезбедувањето и други зголемувања на обезбедувањата за финансиските средства се прикажани во следната табела:

2.1 Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земено за заштита на кредитниот ризик

Проценката на објективната вредност на обезбедувањето и други зголемувања на обезбедувањата за финансиските средства се прикажани во следната табела:

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>во илјади денари</i>																
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	1.532.793	1.154.563	-	-	-	-	-	-	466.671	50.135	-	313.545	1.999.464	1.518.243
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	164.878	346.328	-	-	-	-	-	-	1.175.745	-	-	670.835	1.340.623	1.017.163
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	9.307.055	8.089.835	-	-	-	-	-	-	2.904	1.964	-	263	9.309.959	8.092.062
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	573.131	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	573.131
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот																
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	55.508.003	26.387.138	-	-	-	-	-	-	2.885.408	11.574	-	463.843	58.393.411	26.862.555
имот за вршење дејност	-	-	35.306.515	54.309.835	-	-	-	-	-	-	4.639.817	88.078	-	6.038.950	39.946.332	60.436.863
Залог на подвижен имот	-	-	2.361.423	1.833.701	-	-	-	-	-	-	442.188	6.048	-	337.824	2.803.611	2.177.573
Останати видови на обезбедување	-	-	3.278.225	6.270.549	-	-	-	-	-	-	413.321	196	-	96.188	3.691.546	6.366.933
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност	-	-	107.458.892	98.965.080	-	-	-	-	-	-	10.026.054	157.995	-	7.921.448	117.484.946	107.044.523

Објективната вредност на обезбедувањето која е прикажана во белешка 2.1.Б е утврдена од страна на локалните овластени проценители и претставува вредност која е реална за законските сопственици на средствата.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
<i>во илјади денари</i>																		
Нерезиденти	-	-	226.413	857.841	-	-	-	-	-	-	1.086	6	-	-	2.499.437	1.109.497	2.726.936	1.967.344
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	542.537	621.105	-	-	-	-	-	-	137	180	-	-	35.272	14.353	577.946	635.638
Рударство и вадење на камен	-	-	81.851	97.481	-	-	-	-	-	-	29	21	-	-	6.464	9.948	88.344	107.450
Прехрамбена индустрија	-	-	1.639.503	1.478.132	-	-	-	-	-	-	151	97	23	10	76.078	66.467	1.715.755	1.544.706
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	612.045	635.019	-	-	-	-	-	-	81	109	-	-	79.363	96.626	691.489	731.754
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	920.912	824.512	-	-	-	-	-	-	106	108	1	-	302.044	364.682	1.223.063	1.189.302
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	720.904	556.916	-	-	-	-	-	-	114	113	-	1	129.045	120.572	850.063	677.602
Останата преработувачка индустрија	-	-	804.507	647.717	-	-	-	-	-	-	148	153	68	1	178.835	195.689	983.558	843.560
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	3.450.709	197.830	-	-	-	-	-	-	78	24	7	-	621.080	534.818	4.071.874	732.672
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	23.924	33.041	-	-	-	-	-	-	1.019	803	96	58	-	2.400	25.039	36.302
Градежништво	-	-	5.033.400	4.558.953	-	-	-	-	-	-	945	847	14.515	1	2.491.248	1.901.146	7.540.108	6.460.947
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	7.916.412	7.429.842	-	-	-	-	-	-	1.897	2.408	2.404	954	3.463.564	2.376.245	11.384.277	9.809.449
Транспорт и складирање	-	-	2.555.463	1.571.553	-	-	-	-	-	-	20.937	13.325	35	234	1.335.888	1.698.615	3.912.323	3.283.727
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-	-	1.721.169	1.196.380	-	-	-	-	-	-	439	496	248	169	27.487	23.891	1.749.343	1.220.936

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжение)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	
во илјади денари																			
Информации и комуникации	-	-	185.121	135.683	-	-	-	-	-	-	128	185	91	52	17.204	13.896	202.544	149.816	
Финансиски дејности и дејности на осигурување	275.773	338.379	69.933	43.644	13.243	18.736	-	-	11.321.147	6.063.235	570	486	956.974	865.804	1.358.025	710.055	13.995.665	8.040.339	
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	2.904.563	3.007.267	-	-	-	-	-	-	30	41	30	160	220.437	192.538	3.125.060	3.200.006	
Стручни, научни и технички дејности	-	-	567.948	492.247	-	-	-	-	-	-	318	317	4	3	275.921	70.708	844.191	563.275	
Административни и помошни услужни дејности	-	-	312.749	219.607	-	-	-	-	-	-	199	200	17.921	316	133.883	490.756	464.752	710.879	
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	-	-	7.933.708	7.996.754	251.740	278.596	-	-	-	-	-	9	-	-	8.185.448	8.275.359	
Образование	-	-	386.482	172.923	-	-	-	-	-	-	23	34	-	-	160.479	133.299	546.984	306.256	
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	329.326	333.640	-	-	-	-	-	-	98	411	-	-	700	3.974	330.124	338.025	
Уметност, забава и рекреација	-	-	28.356	2.319	-	-	-	-	-	-	138	94	-	-	22.012	570	50.506	2.983	
Други услужни дејности	-	-	16.247	15.530	-	-	-	-	-	-	441	346	304	378	2.640	2.042	19.632	18.296	
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Физички лица	-	-	25.636.815	24.232.176	-	-	-	-	-	-	15.892	14.711	1.834	1.859	1.345.238	1.226.277	26.999.779	25.475.023	
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	24.672	53.425	-	-	-	-	-	-	126	120	489	488	984	1.251	26.271	55.284	
Вкупно	275.773	338.379	56.711.961	49.414.783	7.946.951	8.015.490	251.740	278.596	11.321.147	6.063.235	45.130	35.635	995.044	870.497	14.783.328	11.360.315	92.331.074	76.376.930	

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Г Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	
<i>во илјади денари</i>																			
Географска локација																			
Република Северна Македонија	275.773	338.379	56.458.457	48.542.049	7.946.951	8.015.490	251.740	278.596	8.096.397	3.552.567	43.981	35.578	417.120	494.190	10.956.975	9.570.288	84.447.394	70.827.137	
Земји-членки на Европската унија	-	-	-	-	-	-	-	-	1.182.933	1.566.798	7	2	201.754	103.083	817	254.452	1.385.511	1.924.335	
Европа (останато)	-	-	248.239	872.563	-	-	-	-	2.041.817	943.870	1.142	55	376.170	273.224	3.264.814	1.535.295	5.932.182	3.625.007	
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останато (наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	5.265	171	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	560.722	280	565.987	451	
Вкупно	275.773	338.379	56.711.961	49.414.783	7.946.951	8.015.490	251.740	278.596	11.321.147	6.063.235	45.130	35.635	995.044	870.497	14.783.328	11.360.315	92.331.074	76.376.930	

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Д Анализа на кредитниот ризик на средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех

	Средства за тргување				Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање									
	Должнички хартии од вредност за тргување		Сопственички хартии од вредност за тргување		Должнички хартии од вредност		Сопственички хартии од вредност		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>во илјади денари</i>														
Сметководствена вредност на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност														
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категорија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сметководствена вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносен ризик претставува ризик Групата да не може да обезбеди доволно средства за намирање на своите обврски во моментот на нивното достасување, или истите да ги намира со многу повисоки трошоци.

Ликвидносниот ризик може да се појави на страната на изворите на финансирање (ризик од финансирање) и на страна на ликвидната актива (пазарен ликвидносен ризик). Ризикот од финансирање претставува ризик Групата да не може да ги подмири барањата на депонентите за одлив на депозити, при што е принудена да обезбеди потребните средства со повисоки трошоци. Според тоа, следењето на изворите на финансирање е многу значајно за Групата. Најзначаен извор на финансирање за Групата е депозитната база на клиентите; дополнително Банката може да обезбеди ликвидност на меѓубанкарскиот пазар или директно од НБРСМ. Пазарниот ликвидносен ризик е поврзан со пазарната вредност на ставките кои се дел од ликвидната актива на Банката. Овој ризик се јавува во услови на значајно намалување на пазарната вредност на одреден финансиски инструмент, при што Банката нема да има доволно ликвидни средства за да ги подмири своите ликвидносни потреби.

Управување со ризик на ликвидност

Групата настојува да одржува адекватна ликвидносна позиција, односно да одржува соодветно ниво на ликвидни средства и стабилни извори на финансирање во секој момент, со цел да ја поддржи деловната стратегија и активностите на Групата.

Дирекцијата за управување со средства, ликвидност и тргување ја следи ликвидноста на дневно ниво врз основа на информации од релевантните сектори, во однос на ликвидносниот профил на нивните финансиски средства и обврски како и детали за проектираните парични текови кои произлегуваат од планираните активности. Дирекцијата за управување со средства, ликвидност и тргување одржува портфолио на ликвидни средства, главно составени од ликвидни хартии од вредност, со цел да се обезбеди соодветно ниво на ликвидност на Групата.

Сите политики и процедури за ликвидносниот ризик се предмет на разгледување и одобрување од Одборот за управување со ризици и Надзорниот Одбор. Извештаите за ликвидност ја прикажуваат ликвидносната позиција на Банката на дневно ниво и се доставуваат до НБРСМ на месечна основа.

Изложеност на ризик на ликвидност

Групата има пристап до различни извори за финансирање. Средствата се обезбедуваат преку широк спектар на инструменти вклучувајќи депозити, кредитни линии и акционерски капитал. Ова ја зголемува флексибилноста за финансирање, ја ограничува зависноста од поодделни извори на финансирање и ги намалува трошоците. Групата настојува да одржува адекватни извори на финансирање кои се диверзифицирани според продукт, договорна страна и рочност и имаат висока стабилност. Во оваа насока, главен извор за финансирање на Банката се депозитите на клиентите кои претставуваат еден од најстабилните извори на финансирање. Групата континуирано го проценува ликвидносниот ризик со идентификување и следење на промените во финансирањето кои се потребни за исполнување на целите на работењето поставени во стратегијата на Групата.

Исто така, како дел од стратегијата за управување со ризикот на ликвидност, Групата одржува портфолио на високоликвидни средства.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)****Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)**

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3	од 3 до 12	од 1 до 2	од 2 до 5	над 5	Вкупно
2022 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	11.271.234	-	-	3.101.879	-	-	14.373.113
Средства за тргување	66.775	-	-	-	-	-	66.775
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	23.345	252.429	-	-	275.774
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.455.948	2.329.963	11.359.645	8.133.932	12.921.959	21.426.917	57.628.364
Вложувања во хартии од вредност	547.535	251.439	2.494.985	2.212.524	1.615.802	1.111.113	8.233.398
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	1.350.726	-	-	-	-	-	1.350.726
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	14.692.218	2.581.402	13.877.975	13.700.764	14.537.761	22.538.030	81.928.150
Финансиски обврски							
Обврски за тргување							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање							
Дериватни обврски чувани за управување со ризик							
Депозити на банки	7.248.203	46.123	610	-	-	-	7.294.936
Депозити на други комитенти	34.103.780	1.580.812	9.531.982	7.840.148	3.247.160	505.916	56.809.798
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	170.515	30.978	904.674	895.995	1.974.543	1.050.023	5.026.728
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	7.095	-	-	-	-	-	7.095
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	1.067.183	-	-	-	-	-	1.067.183
Вкупно финансиски обврски	42.596.776	1.657.913	10.437.266	8.736.143	5.221.703	1.555.939	70.205.740
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	1.135.293	339.795	490.767	200.640	2.927.621	-	5.094.116
Вонбилансна пасива	1.833.657	1.306.558	5.959.066	2.915.498	3.873.905	5.588	15.894.272
Рочна неусогласеност	(28.602.923)	(43.274)	(2.027.590)	2.249.763	8.369.775	20.976.503	922.254

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)****Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност) (продолжение)**

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2021 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	8.505.302	-	-	2.310.292	-	-	10.815.594
Средства за тргување	107.703	-	-	-	-	-	107.703
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	338.379	-	-	-	338.379
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.137.287	885.945	5.080.738	3.023.304	8.085.944	32.026.642	50.239.860
Вложувања во хартии од вредност	314.285	938.971	3.092.561	777.145	2.868.104	337.731	8.328.797
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	13.949	-	-	-	-	-	13.949
Останати побарувања	1.293.765	94.686	-	-	-	-	1.388.451
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	11.372.291	1.919.602	8.511.678	6.110.741	10.954.048	32.364.373	71.232.733
Финансиски обврски							
Обврски за тргување							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање							
Дериватни обврски чувани за управување со ризик							
Депозити на банки	4.082.138	-	610	-	-	-	4.082.748
Депозити на други комитенти	33.134.643	1.555.267	6.503.400	6.440.091	3.835.782	363.937	51.833.120
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	109.045	1.010	777.954	987.435	1.725.470	1.379.617	4.980.531
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	622.261	-	-	-	-	-	622.261
Вкупно финансиски обврски	37.948.087	1.556.277	7.281.964	7.427.526	5.561.252	1.743.554	61.518.660
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	680.116	294.456	721.757	20.548	184.881	-	1.901.758
Вонбилансна пасива	3.245.412	982.257	6.261.266	2.947.236	6.194.509	8.786.671	28.417.351
Рочна неусогласеност	(29.141.092)	(324.476)	(4.309.795)	(4.243.473)	(616.832)	21.834.148	(16.801.520)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.2 Ризик на ликвидност (продолжение)

Мерењето на ликвидносниот ризик во Банката се спроведува на две нивоа:

- статичен аспект, односно тековната изложеност кој опфаќа пресметка на интерни ликвидносни показатели, рочната структура на активата (побарувањата) и пасивата (обврските), движењето и стабилноста на изворите на средства и нивната концентрација и останатите законски пропишани методи за следење на изложеноста на ликвидносен ризик.
- forward looking аспект, односно стрес тестирање на изложеноста на Групата на ликвидносен ризик.

Целокупната оценка на ликвидносната позиција на Банката се спроведува во рамките на ПИЛ процесот. Целта на ПИЛ е да го одрази ликвидносниот профил на ризичност на Групата, преку користење на различни пристапи за следење и управување со овој ризик и да го информира Управниот одбор на Банката за проценетите моментални и потенцијални ризици на кои Банката е изложена или може да биде изложена.

Дополнително, за потребите на оперативното работење, Банката спроведува планирање на потребите за ликвидност на дневна основа, исполнувањето на законската обврска за задолжителната резерва во денари и девизи, анализата на денарската и девизната оперативна ликвидност, сопствените средства и стапката на адекватност на капиталот. Раководството на Банката ги следи состојбите на тековните сметки и депозитите на дневна основа. Раководството врз база на своето искуство ги одредува критичните денови кои влијаат врз ликвидноста на Банката, односно значајните датуми кои влијаат врз одливот на средства. Врз основа на идентификација на расположливите средства и определените, дневни потреби на пари, се донесува одлука за соодветната употреба на средствата.

Групата управува со ризикот на ликвидност преку постојано набљудување на достасаноста на средствата и обврските.

Анализата според достасаноста на финансиските средства и обврски, вклучително билансна и вонбилансна на 31 декември 2022 година, е изработена според преостанатите договорни достасувања, односно преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на достасување. Прикажаните износи во анализите не се намалени за износите на акумулираната амортизација, исправка на вредност и издвоената посебна резерва. Постојат индикации за неусогласеност за периодот до еден месец на 31 декември 2022 година. Основна причина за гореспоменатата неусогласеност лежи во фактот што краткорочните извори на средства се ангажирани за одобрување на кредити со подолг временски период на достасување, карактеристично за банкарскиот сектор. За потребите на управување со ликвидносниот ризик, Групата изработува и очекувана рочна структура во која е вграден елементот на предвидување и истата укажува на стабилна ликвидносна позиција.

Табелата ги прикажува недисконтираните бруто парични текови на финансиските средства и обврски и непризнените обврски за кредитирање на Групата на основа на нивниот најран договорен рок на достасување. Прикажаните износи во анализите не се намалени за износите на акумулираната амортизација, исправката на вредност и издвоената посебна резерва. Паричните текови кои што Групата очекува да настанат се разликуваат од договорените. На пример, депозитите по видување се очекува да останат стабилни, а не да се повлечат во рок од еден месец.

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.3 Пазарен ризик

Под пазарен ризик се подразбира ризик од загуба како последица на промена на цената на финансиските инструменти и стоките наменети за тргување. Пазарен ризик е ризикот кој произлегува од промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цена на капиталот, девизните курсеви и кредитните маргини (кои не се однесуваат на промена во кредитната способност на должникот / издавачот на хартии од вредност) и нивното влијание на приходот на Групата или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи параметри, со оптимизирање на повратот.

Управување со пазарни ризици

Изложеност на каматен ризик

Под ризик од промена на каматните стапки се подразбира ризик од загуба којшто произлегува од неповолните промени на каматните стапки коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските/осигурителните активности на Групата. Групата е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматноносните средства и каматноносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Групата е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот период на менување на променливите каматни стапки на средствата и обврските, како што се на пример ЕУРИБОР, ЛИБОР и различните каматни стапки.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Групата и пазарните трендови.

Активностите за управување со средствата и обврските се спроведуваат од аспект на сензитивноста на Групата на промените на каматните стапки. Генерално, Групата ги следи промените на каматните стапки на средствата и обврските преку остварените каматни маргини, а воедно и трендовите на пазарот и опкружувањето.

Банката дополнително врши анализа на сензитивност на финансиските средства и обврски на промени во различните стрес сценарија на промена на каматните стапки.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

Анализата на сензитивноста на Банката на зголемување или намалување на пазарните каматни стапки (земајќи во предвид симетрични движења на кривата на принос и постојаност на позициите во билансот на состојба) е следнава:

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2022 (тековна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2022)	742.651	12.550.526	74.208.108	16,91%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Девалвација на денарот во однос на другите валути 20%	311.041	12.861.567	81.799.770	15,72%
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(73.692)	12.787.875	81.726.077	15,65%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(5.084.927)	7.776.640	76.714.842	10,14%
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(73.692)	12.476.834	74.134.416	16,83%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(5.084.927)	7.465.599	69.123.181	10,80%
Влијание на секторските шокови врз нефункционалните кредити (вложување на портфолиото кај одделни сектори)	(852.737)	11.697.789	73.355.371	15,95%
Вложување на кредитната изложеност кај петте најголеми најголеми клиенти, нефинансиски правни лица	(2.839.242)	9.711.284	71.368.866	13,61%
Вложување на кредитната изложеност кај клиентите, нефинансиски правни лица, со ЦЦЦ рејтинг	(2.471.649)	10.078.877	71.736.458	14,05%
Ненаплативост на кредитната изложеност од клиентите која е обезбедена со корпоративни гаранции		12.550.526	74.208.108	16,91%
Вложување на показателот ДТИ кај сегментот население, во зависност од промената на макроекономските фактори (промена во БДП, инфлација, стапка на невработеност, стапка на промена на расположлив доход)	(1.369.890)	11.180.636	72.838.218	15,35%
Вложување на показателот ДТИ кај сегментот население за 15%	(381.073)	12.169.453	73.827.035	16,48%
Вложување на показателот ДТИ кај сегментот население за 30%	(916.987)	11.633.539		
Вложување на показателот ДТИ кај сегментот население за 50%	(1.903.461)	10.647.065	73.291.121	15,87%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Зголемување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:			72.304.647	14,73%
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	65.375	12.615.901		
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	43.363	12.593.889		
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	21.351	12.571.877	74.208.108	17,00%
Намалување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:			74.208.108	16,97%
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	(21.825)	12.528.701	74.208.108	16,94%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	(45.270)	12.505.256		
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	(67.318)	12.483.208	74.208.108	16,87%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)****A Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжение)**

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2021 (претходна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2021)	654.855	10.333.982	62.685.778	16,49%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Девалвација на денарот во однос на другите валути				
20%	(14.554)	10.319.428	68.889.650	14,98%
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(73.474)	10.245.954	68.816.175	14,89%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(4.413.965)	5.905.463	64.475.685	9,16%
Сценарио: Применета е стапка на исправка на вредност на новите ССП од 30% (законски минимум)				
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките нефункционални кредити	(73.474)	10.260.508	62.612.302	16,39%
Пропорционален пораст на нефункционалните кредити за 30% од постоечките редовни кредити (екстреман шок)	(4.413.965)	5.920.016	58.271.811	10,16%
Влијание на секторските шокови врз нефункционалните кредити (влошување на портфолиото кај одделни сектори)	(675.121)	9.658.860	62.010.655	15,58%
Влошување на кредитната изложеност кај петте најголеми најголеми клиенти, нефинансиски правни лица	(1.999.748)	8.334.234	60.686.028	13,73%
Влошување на кредитната изложеност кај клиентите, нефинансиски правни лица, со ЦЦЦ рејтинг	(973.925)	9.360.057	61.711.851	15,17%
Ненаплативост на кредитната изложеност од клиентите која е обезбедена со корпоративни гаранции	(280.049)	10.053.932	62.405.726	16,11%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Зголемување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	40.337	10.374.319	62.685.778	16,55%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	26.992	10.360.974	62.685.778	16,53%
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	13.648	10.347.630	62.685.778	16,51%
Намалување на варијабилните каматни стапки во активата и пасивата:				
Промена на каматните стапки за 100 базични поени	(12.943)	10.321.039	62.685.778	16,46%
Промена на каматните стапки за 200 базични поени	(27.555)	10.306.427	62.685.778	16,44%
Промена на каматните стапки за 300 базични поени	(43.225)	10.290.757	62.685.778	16,42%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)****Б Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргување**

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
<i>во илјади денари</i>								
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

Согласно “Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот” Банката не утврдува капитал потребен за покривање на пазарните ризици за портфолиото за тргување, поради што на 31 декември 2022 и 2021 година ненема портфолиото за тргување.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***2. Управување со ризиците (продолжение)****2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување)****А Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки
ИЗВЕШТАЈ**

за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2022 година

во илјади денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл ЕУР	709.708
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл УСД	9
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(15.690)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	247.550
1.5	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	остан	72
1.6	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	(1.287)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5 + 1.6)		940.362
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		12.550.526
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		7,49%

ИЗВЕШТАЈ

за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2021 година

во илјади денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл ЕУР	670.912
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД кл УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД кл УСД	294
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(132.640)
1.4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	364.877
1.5	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	Останато	112
1.6	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	(1.784)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5 + 1.6)		901.771
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		10.333.982
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		8,73%

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2. Управување со ризиците (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување) (продолжение)****Б Анализа на усогласеноста на каматните стапки**

<i>во илјади денари</i>		до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства / обврски
2022 (тековна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти		5.517.102	-	-	-	-	-	5.517.102
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки		-	-	22.909	252.000	-	-	274.909
Кредити на и побарувања од други комитенти		28.567.948	1.522.540	11.115.376	5.271.407	4.273.897	5.333.570	56.084.738
Вложувања во хартии од вредност		499.586	249.516	2.494.985	2.191.238	1.604.323	1.098.002	8.137.650
Останата неспомната каматочувствителна актива		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства		34.584.636	1.772.056	13.633.270	7.714.645	5.878.220	6.431.572	70.014.399
Финансиски обврски								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки		5.650.870	46.123	-	-	-	-	5.696.993
Депозити на други комитенти		5.039.104	2.089.029	10.781.028	7.600.022	2.724.994	16.730	28.250.907
Издадени должнички хартии од вредност		-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити		1.788.913	615.122	1.275.798	284.193	559.058	366.586	4.889.670
Субординирани обврски и хибридни инструменти		-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски		12.478.887	2.750.274	12.056.826	7.884.215	3.284.052	383.316	38.837.570
Нето билансна позиција		22.105.749	(978.218)	1.576.444	(169.570)	2.594.168	6.048.256	31.176.829
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција		-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција		22.105.749	(978.218)	1.576.444	(169.570)	2.594.168	6.048.256	31.176.829

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)**2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување) (продолжение)****Б Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжение)**

<i>во илјади денари</i>		до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства / обврски
2021 (претходна година)								
Финансиски средства								
Парични средства и парични еквиваленти	2.054.942	-	-	-	-	-	-	2.054.942
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	340.000	-	-	-	-	340.000
Кредити на и побарувања од други комитенти	19.790.146	1.900.395	10.668.748	6.167.670	5.033.894	5.146.547	48.707.400	
Вложувања во хартии од вредност	259.941	938.983	3.092.147	775.222	2.845.652	334.071	8.246.016	
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	22.105.029	2.839.378	14.100.895	6.942.892	7.879.546	5.480.618	59.348.358	
Финансиски обврски								
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	3.297.045	-	-	-	-	-	-	3.297.045
Депозити на други комитенти	3.072.990	1.511.307	11.100.653	6.271.738	3.456.116	19.938	25.432.742	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	1.499.284	617.122	1.675.523	348.521	484.812	348.046	4.973.308	
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	7.869.319	2.128.429	12.776.176	6.620.259	3.940.928	367.984	33.703.095	
Нето билансна позиција	14.235.710	710.949	1.324.719	322.633	3.938.618	5.112.634	25.645.263	
	-	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупна нето-позиција	14.235.710	710.949	1.324.719	322.633	3.938.618	5.112.634	25.645.263	

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.3 Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од загуба поради промена на меѓу валутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот кон вредноста на другите странски валути.

Изложеноста на валутен ризик зависи од износот на билансните и вонбилансните позиции кои се деноминирани во девизи или во денари со валутна клаузула, како и движењето на меѓу валутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот кон вредноста на другите странски валути.

Целта на Групата во управувањето со валутниот ризик е максимизирање на стабилноста и профитабилноста, преку применување на оптимална валутна структура на средствата и обврските.

Групата има воспоставено Политика за управување со валутен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор и истата редовно се ревидира на годишна основа. Политиката ги дефинира основните цели, оцена на капацитетот на Групата за преземање валутен ризик и оцена на профилот на ризичност, организациска поставеност на функцијата за управување со валутниот ризик, основни елементи на управување со валутен ризик, односно системот за управување со валутен ризик и процесот на управување со валутниот ризик, прифатливи инструменти за заштита од или намалување на валутниот ризик, внатрешна контрола и основни елементи на процесот на интерно утврдување и оцена на потребната адекватност на капиталот на Групата.

Методите за мерење на валутниот ризик вклучуваат: анализа на изложеноста на валутен ризик по позиции и збирно, валутна структура на Билансот на состојба, валутна структура на девизните средства, стрес-тестирање и други методи.

Главниот принцип на политиката на Групата за управување со валутниот ризик е да оствари и одржува усогласеност на нејзините побарувања во странска валута (средства во странска валута), како минимум, во износ од нејзините вкупни обврски во странска валута (обврски во странска валута). Исто така, овој однос се одржува и од перспектива на достасаноста на обврските и побарувањата во странска валута. Ваквиот однос во Билансот на состојба обезбедува дека Групата е во состојба да ги покрива загубите од курсни разлики кои потекнуваат од нејзините обврски преку курсните разлики кои произлегуваат од нејзините побарувања, дури и во услови на чести промени на девизните курсеви. Табелите подолу ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Групата на 31 декември 2022 и 2021 година.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)
2. Управување со ризиците (продолжение)
2.3 Пазарен ризик (продолжение)
2.3.3 Валутен ризик

	наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски							Други валути	Вкупно
	МКД	ЕУР	УСД						
<i>во илјади денари</i>									
2022 (тековна година)									
Монетарни средства									
Парични средства и парични еквиваленти	7.158.407	6.324.912	1.081.164	-	-	-	-	228.355	14.792.838
Средства за тргување	66.775	-	-	-	-	-	-	-	66.775
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	275.774	-	-	-	-	-	-	-	275.774
Кредити на и побарувања од други комитенти	30.225.850	26.321.102	11.252	-	-	-	-	-	56.558.204
Вложувања во хартии од вредност	6.350.237	1.883.161	-	-	-	-	-	-	8.233.398
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	1.136.269	435.284	90	-	-	-	-	2.051	1.573.694
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	45.213.312	34.964.459	1.092.506	-	-	-	-	230.406	81.500.683
Монетарни обврски									
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	2.421	6.719.215	540.981	-	-	-	-	32.319	7.294.936
Депозити на други комитенти	34.700.002	20.420.449	1.009.266	-	-	-	-	680.081	56.809.798
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	127.300	4.893.416	-	-	-	-	-	-	5.020.716
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	7.095	-	-	-	-	-	-	-	7.095
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	616.553	444.007	70.242	-	-	-	-	33.515	1.164.317
Вкупно монетарни обврски	35.453.371	32.477.087	1.620.489	-	-	-	-	745.915	70.296.862
Нето-позиција	9.759.941	2.487.372	(527.983)	-	-	-	-	(515.509)	11.203.821

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)
2. Управување со ризиците (продолжение)
2.3 Пазарен ризик (продолжение)
2.3.3 Валутен ризик (продолжение)

	во илјади денари			наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/ обврски					Други валути	Вкупно
	МКД	ЕУР	УСД							
2021 (претходна година)										
Монетарни средства										
Парични средства и парични еквиваленти	5.850.471	4.701.233	150.091	-	-	-	-	395.106	11.096.901	
Средства за тргување	107.703	-	-	-	-	-	-	-	107.703	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	338.379	-	-	-	-	-	-	-	338.379	
Кредити на и побарувања од други комитенти	24.067.770	25.199.258	10.621	-	-	-	-	-	49.277.649	
Вложувања во хартии од вредност	8.232.807	95.987	-	-	-	-	-	-	8.328.794	
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	13.949	-	-	-	-	-	-	-	13.949	
Останати побарувања	1.112.293	317.045	58	-	-	-	-	1.549	1.430.945	
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно монетарни средства	39.723.372	30.313.523	160.770	-	-	-	-	396.655	70.594.320	
Монетарни обврски										
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	2.978	3.974.086	71.012	-	-	-	-	34.671	4.082.747	
Депозити на други комитенти	30.027.649	20.557.565	738.108	-	-	-	-	507.677	51.830.999	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	-	4.972.161	-	-	-	-	-	-	4.972.161	
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	477.542	212.486	5.135	-	-	-	-	3.153	698.316	
Вкупно монетарни обврски	30.508.169	29.716.298	814.255	-	-	-	-	545.501	61.584.223	
Нето-позиција	9.215.203	597.225	(653.485)	-	-	-	-	(148.846)	9.010.097	

2. Управување со ризиците (продолжение)

2.4. Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуба поради несоодветни или слаби интерни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи на Групата, како и надворешни настани.

Групата има воспоставено Политика за управување со оперативниот ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот Одбор на Групата. Во политиката се дефинирани основните цели, управување со оперативниот ризик (системи и процеси на управување со оперативниот ризик), организациска поставеност, систем на известување, внатрешна контрола и сл.), како и мерење и следење на оперативниот ризик (клучни ризични индикатори, евалуација на оперативниот ризик).

Во рамките на Апетитот за ризик и Стратегијата за управување со ризици, Групата го има дефинирано прифатливото ниво на изложеност на оперативниот ризик.

За целите на пресметката на адекватност на капитал, Групата користи пристап на базичен индикатор за утврдување на капиталот потребен за покривање на оперативен ризик.

2.5 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Групата со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Подружницата. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при доспевање ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Подружницата претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Подружницата е изложена на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Подружницата исто така е изложена и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Групата управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Подружницата за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Подружницата за запишување на полиси за осигурување е презентирани во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Подружницата реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Подружницата го извршува реосигурувањето со склучување на договори за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Подружницата.

Групата активно управува со финансиска позиција на Подружницата користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

3. Адекватност на капиталот

НБРСМ како главен регулатор во банкарскиот сектор ја следи адекватноста на капиталот на Банката во целина. Банката е под директна супервизија од страна на регулаторот.

Банката е должна да располага со адекватно ниво на сопствени средства во зависност од природата, видот и обемот на финансиските активности и висината на ризиците кои произлегуваат од извршувањето на овие активности (адекватност на капиталот).

Банката е должна да работи на начин кој ќе овозможи постојано да биде способна и да ги исполни сите обврски (солвентност).

Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот која не може да биде пониска од 8% од сопствените средства на Банката, наспроти вкупната актива пондерирана според ризик. На овој износ НБРСМ има утврдено капитален додаток од 4,25%, со што минималното потребно ниво на капитал за 2022 година изнесуваше 12,25%. Согласно насоките од регулаторот, капиталниот додаток за 2023 година е зголемен за 25 базични поени и изнесува 4,50%. Според тоа минималното потребно ниво на капитал за 2023 година изнесува 12,50%. Вкупната актива пондерирана според ризикот претставува збир на активата пондерирана според кредитниот ризик, валутниот ризик, пазарниот и оперативниот ризик.

Сопствените средства претставуваат збир од основниот капитал и дополнителниот капитал. При тоа основниот капитал се состои од редовен основен капитал (РОК) и додатен основен капитал (ДОК), а Банката е должна да одржува најмалку:

- Стапка на РОК во износ од 4,5% од активата пондерирана според ризиците, и
- Стапка на основниот капитал во износ од 6% од активата пондерирана според ризиците.

РОК вклучува капитални инструменти од РОК, премија од продажбата на капиталните инструменти, задолжителна општа резерва, зголемување на резервите врз основа на распределба на ревалоризациската резерва, задржана нераспоредена добивка којашто не е оптов арена со какви било идни обврски, која е искажана во билансот на состојба на Банката и е потврдена со одлука на Собранието на акционери на Банката, тековна добивка или добивка на крајот од годината, доколку се исполнети условите согласно регулативата, како и збирната сеопфатна добивка или загуба, која ги опфаќа останатите добивки или загуби кои не се прикажани во билансот на успех на Банката.

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Одбитни ставки од РОК се загубата на крајот на годината или тековна загуба, нематеријалните средства, одложените даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на Банката, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од редовниот основен капитал (откупени сопствени акции), вклучувајќи ги и капиталните инструменти за кои Банката има обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката коишто вештачки ги зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од редовниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние кои се држат до пет дена, износот на одбитни ставки од додатниот основен капитал, што го надминува вкупниот износ на додатен основен капитал, вложувања во нефинансиски институции, трошоци за данок коишто можат да се утврдат во моментот на пресметката, разлика помеѓу исправката на вредност и посебната резерва утврдена од страна на банката и потребниот износ на исправката на вредноста и посебната резерва, согласно со регулативата за кредитен ризик на НБРСМ.

ДОК вклучува капитални инструменти од ДОК, премија од капиталните инструменти од ДОК, хибридни инструменти.

Одбитни ставки од ДОК износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од додатниот основен капитал, вклучувајќи ги и капиталните инструменти за кои Банката има договорна обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката со кои вештачки се зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од додатниот основен капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние коишто се држат до пет дена, износ на одбитни ставки од дополнителниот капитал, којшто го надминува вкупниот износ на дополнителен капитал, трошоци за данок коишто можат да се утврдат во моментот на пресметката.

Дополнителниот капитал вклучува капитални инструменти од дополнителниот капитал, субординирани кредити и премија од капитални инструменти од дополнителниот капитал.

- Одбитни ставки од дополнителниот капитал се износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во сопствени инструменти од дополнителниот капитал, вклучувајќи ги и инструментите за кои банката има договорна обврска да ги купи, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во Банката со кои вештачки се зголемуваат нејзините сопствени средства, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор во кои Банката нема значајно вложување, износот на директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од дополнителниот капитал на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување, со исклучок на оние коишто се држат до пет дена.

3. Адекватност на капиталот (продолжение)

Покрај законските барања за висината на адекватноста на капиталот, во Законот за банки предвидено е исполнување на капитални барања за дополнителни заштитни слоеви на капиталот. Основната причина за постоењето на заштитните слоеви на капиталот е да се овозможи зајакнување на солвентната позиција на банките и нивна поголема отпорност на непредвидени загуби во работењето. На тој начин се зајакнува и стабилноста и сигурноста на банкарскиот систем, но и на целокупниот финансиски систем. Станува збор за четири вида заштитни слоеви на капиталот:

- заштитен слој за зачувување на капиталот утврден на ниво од 2,5% од активата пондерирана според ризиците. Сите банки во земјата се должни постојано да го одржуваат заштитниот слој за зачувување на капиталот во висина од 2,5% од активата пондерирана според ризиците. Овој заштитен слој е пропишан со Законот за банките, се однесува на сите банки во земјата и за неговото воведување нема посебна методологија. Во текот на 2022 година, заштитниот слој за зачувување на капиталот изнесуваше 2,5% од активата пондерирана според ризиците;
- противцикличен заштитен слој на капиталот кој може да изнесува до 2,5% од активата пондерирана според ризиците, но и повеќе во зависност од други системски фактори/индикатори. Овој заштитен слој се воведува или зголемува во периоди на значаен кредитен раст, а се намалува или ослободува во периодите кога ќе се промени кредитниот циклус. НБРСМ е должна на квартална основа да ја утврдува потребната стапка на противцикличен заштитен слој на капиталот за изложеностите во Република Северна Македонија и да ја објави нејзината висина, заедно со датумот на примена, доколку е таа поголема од 0%. Во текот на 2022 година, НБРСМ утврден противцикличен заштитен слој на капиталот во износ од 0,5% и започнува да се применува од 01.08.2023 година;
- заштитен слој на капиталот за системски значајни банки кој може да се движи од 1% до 3,5% од активата пондерирана според ризиците. Целта на заштитниот слој на капиталот за системски значајни банки е да ја зголеми отпорноста на банките коишто се идентификувани како системски значајни банки на неочекувани шокови или загуби коишто можат да настанат во текот на нивното работење. НБРСМ врз основа на пропишаната методологија ги идентификува системски значајните банки и за истото соодветно известува. Во текот на 2022 година, заштитниот слој на капиталот за Банката како системски значајна банки изнесуваше 1,5%;
- системски заштитен слој на капиталот којшто може да се движи од 1% до 3% од активата пондерирана според ризиците и се воведува од страна на гувернерот на Народната банка заради ограничување на ризикот од нарушување на финансискиот систем или на домашната економија. Овој заштитен слој на капиталот може да биде различен за различни банки или групи банки. Во текот на 2022 година, НБРСМ нема утврдено системски заштитен слој на капиталот.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***3. Адекватност на капиталот (продолжение)**

Политика на раководството на Банката е да одржува стабилност на капиталот за да ја одржи довербата на инвеститорите, кредиторите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Банката, исто така, го има во предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и повисоката задолженост и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Регулираните активности на Банката се во согласност со сите надворешни, пропишани барања во текот на периодот.

3.1 Извештај за сопствените средства

Ред.бр.	Опис	2022	2021
A1.	Сопствени средства	12.550.526	10.333.982
A2.	Основен капитал	12.530.981	10.314.437
A3.	Редовен основен капитал (РОК)	12.530.981	10.314.437
A3.1	Позиции во РОК	12.594.260	10.386.110
A3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	11.001.910	9.156.910
A3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	306.309	306.309
A3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	829.031	474.175
A3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	676.938	376.938
A3.1.5	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-
A3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-	-
A3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	(219.928)	71.778
A3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	(63.279)	(71.673)
A3.2.01.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
A3.2.02.	(-) Нематеријални средства	(63.279)	(71.673)
A3.2.03.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-	-
A3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
A3.2.05.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
A3.2.06.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
A3.2.07.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
A3.2.08.	(-) Износ на одбитни ставки од РОК којшто го надминува вкупниот износ на РОК	-	-
A3.2.09.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
A3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-	-
A3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-
A3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-	-
A3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
A3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
A3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
A3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
A3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
A3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-
A3.4.2.	Останато	-	-
A3.5.	Други позиции од РОК	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***3. Адекватност на капиталот (продолжение)****3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

V4.	Додатен основен капитал (ДОК)	-	-
V4.1	Позиции во ДОК	-	-
V4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-
V4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-	-
V4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
V4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
V4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
V4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
V4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
V4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-
V4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-	-
V4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-	-
V4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на сеќјуритизација	-	-
V4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
V4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
V4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
V4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
V4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-
V4.4.2.	Останато	-	-
V4.5.	Други позиции од ДОК	-	-
C5.	Дополнителен капитал (ДК)	19.545	19.545
C5.1.	Позиции во ДК	19.545	19.545
C5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-	-
C5.1.2.	Субординирани кредити	-	-
C5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	19.545	19.545
C5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-	-
C5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
C5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
C5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
C5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
C5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
C5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
C5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
C5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***3. Адекватност на капиталот (продолжение)****3.1 Извештај за сопствените средства (продолжение)**

C5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-	-
C5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
C5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
C5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
C5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
C5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
C5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-
C5.4.2.	Останато	-	-
C5.5.	Други позиции од ДК	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***3. Адекватност на капиталот (продолжение)****3.2 Извештај за стапката на адекватност на капиталот**

Ред.бр	Опис	2022	2021
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	67.998.288	58.631.145
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	5.439.863	4.690.492
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	1.555.828	73.949
4	Нето-позиција за злато	-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	124.466	-
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	1.555.828	-
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	370.640	323.087
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизиран пристап	-	-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	4.632.995	4.038.591
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	1.283
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал за генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал за специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.1.4	Капитал за покривање – генерален ризик од вложување во сопственички инструменти	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризикот од друга договорна страна	1.680	1.283
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во позицииво опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на други ризици	1.680	1.283
13	Актива пондерирана според други ризици	20.997	16.041
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	74.208.108	62.685.778
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	5.936.649	5.014.862
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	12.550.526	10.333.982
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/IV)	16,91%	16,49%

4. Известување според сегменти

Известувањето според сегментите се врши според оперативните сегменти на Групата.

Оперативен сегмент е компонента од активностите на Групата за која што се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- се разгледуваат од страна на Надзорниот одбор на Групата, со цел оценување на остварувањата и носење на одлуки за идните деловни активности на сегментот; и
- достапни се финансиски информации за сегментот.

Групата одделно ги обелоденува информациите за секој значаен оперативен сегмент. Еден сегмент се смета за значаен доколку:

- приходите на сегментот учествуваат со повеќе од 10% во вкупните приходи на Групата;
- износот на добивката или загубата претставува 10% или повеќе од вкупната добивка на сите оперативни сегменти кои што прикажале добивка, или од вкупната загуба на сите оперативни сегменти кои што прикажале загуба;
- вкупните средства на сегментот учествуваат со 10% или повеќе во вкупните средства на Групата;
- раководството оцени дека се значајни за следење за потребите на управување со Групата.

За целите на финансиско известување, Групата групира два или повеќе сегменти во еден оперативен сегмент доколку тие оперативни сегменти се слични во однос на видот на производите и услугите, видот и групата на корисниците на производите и услугите и методите за дистрибуција и понуда на истите. На 31 декември 2022 и 2021 година Групата не изврши групирање на два или повеќе оперативни сегменти во еден.

Оперативните сегменти на Групата се еднакви на деловните линии пропишани со „Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот“ со примена на стандардизираниот пристап за потребите на утврдување на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик.

Групата обелоденува информации за концентрацијата на деловните активности кон одделни значајни клиенти. Значаен клиент е физичко или правно лице, како и лицата поврзани со него, доколку Групата остварува 10% или повеќе од своите вкупни деловни приходи или деловни расходи. На 31 декември 2022 и 2021 година не постојат значајни клиенти.

Географските подрачја според кои Групата известува се:

- земји-членки на Европската унија;
- други европски земји, надвор од Европската унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)
A Оперативни сегменти

<i>во илјади денари</i>	Работа со население	Корпоративно банкарство	Финансиски институции	Вложувања во хартии од вредност	Ликвидност	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2022 (тековна година)								
Нето-приходи/(расходи) од камата	1.176.267	1.094.004	(127.079)	135.488	(137.038)	-	-	2.141.642
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	287.235	912.168	(604.219)	(156)	(12.659)	-	(10.064)	572.305
Нето-приходи од тргување	-	-	759	-	(3.223)	-	-	(2.464)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	130.623	(13.740)	9.695	-	1.801	-	797.545	925.924
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	1.594.125	1.992.432	(720.844)	135.332	(151.119)	-	787.481	3.637.407
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(364,526)	(31,576)	(11)	-	1,060	-	(24,805)	(419,858)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(241)	(241)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(304,711)	(304,711)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(1,134,753)	(179,568)	14,541	-	(648)	-	(1,013,854)	(2,314,282)
Вкупно расходи по сегмент	(1,499,279)	(211,144)	14,530	-	412	-	(1,343,611)	(3,039,092)
Финансиски резултат по сегмент	94,846	1,781,288	(706,314)	135,332	(150,707)	-	(556,130)	598,315
Данок од добивка								(57,612)
Добивка/(загуба) за финансиската година								540,703
Вкупна актива по сегмент	25,739,033	31,428,025	955,913	9,516,944	13,757,272	-	-	81,397,187
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	2,546,708	2,546,708
Вкупна актива	25,739,033	31,428,025	955,913	9,516,944	13,757,272	-	2,546,708	83,943,895
Вкупно обврски по сегмент	27,631,398	25,342,605	5,960,036	-	11,398,546	-	-	70,332,585
Неалоцирани обврски по сегмент							1,022,675	1,022,675
Вкупно обврски	27,631,398	25,342,605	5,960,036	-	11,398,546	-	1,022,675	71,355,260

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти
A Оперативни сегменти (продолжение)

<i>во илјади денари</i>	Работа со население	Корпоративно банкарство	Финансиски институции	Вложувања во хартии од вредност	Ликвидност	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2021 (претходна година)								
Нето-приходи/(расходи) од камата	1.112.236	840.033	(141.585)	99.190	(67.787)	-	-	1.842.087
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	232.450	676.041	(562.237)	(180)	10.746	-	(9.387)	325.941
Нето-приходи од тргување	-	-	1.339	111	-	-	-	1.450
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	131.493	(44.665)	10.362	-	1.664	-	846.413	945.267
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	1.476.179	1.471.409	(692.121)	99.121	(76.869)	-	837.026	3.114.745
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(250.955)	77.278	24	-	(1.360)	-	(39.533)	(214.546)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(414)	(414)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(275.538)	(275.538)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(985.696)	(181.091)	13.916	(2.466)	(682)	-	(1.038.925)	(2.195.217)
Вкупно расходи по сегмент	(1.236.924)	(103.813)	13.940	(2.466)	(2.042)	-	(1.354.410)	(2.685.715)
Финансиски резултат по сегмент	239.255	1.367.596	(678.181)	96.655	(78.911)	-	(517.384)	429.030
Данок од добивка								(47.175)
Добивка/(загуба) за финансиската година								381.855
Вкупна актива по сегмент	24.384.704	25.478.088	701.627	9.465.034	10.300.831	-	-	70.330.284
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	2.758.318	2.758.318
Вкупна актива	24.384.704	25.478.088	701.627	9.465.034	10.300.831	-	2.758.318	73.088.602
Вкупно обврски по сегмент	22.851.387	25.456.858	5.718.750	-	7.717.356	-	-	61.744.351
Неалоцирани обврски по сегмент							849.614	849.614
Вкупно обврски	22.851.387	25.456.858	5.718.750	-	7.717.356	-	849.614	62.593.965

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)**Б Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни коминтенти**

во илјади денари

2022 (тековна година)

(Групата одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)

Клиент 1

приходи

-

-

-

-

-

-

-

-

(расходи)

-

-

-

-

-

-

-

-

Клиент 2

приходи

-

-

-

-

-

-

-

-

(расходи)

-

-

-

-

-

-

-

-

Клиент 3

приходи

-

-

-

-

-

-

-

-

(расходи)

-

-

-

-

-

-

-

-

Вкупно по сегмент

-

-

-

-

-

-

-

-

2021 (претходна година)

(Групата одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)

Клиент 1

приходи

-

-

-

-

-

-

-

-

(расходи)

-

-

-

-

-

-

-

-

Клиент 2

приходи

-

-

-

-

-

-

-

-

(расходи)

-

-

-

-

-

-

-

-

Клиент 3

приходи

-

-

-

-

-

-

-

-

(расходи)

-

-

-

-

-

-

-

-

Вкупно по сегмент

-

-

-

-

-

-

-

-

Групата нема значајна концентрација на вкупни приходи и расходи по значајни клиенти.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

4. Известување според сегменти (продолжение)**В Географски подрачја**

	Република Северна Македонија	Земји-членки на Европската унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји- членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)		Вкупно
					Останато	Неалоцирано	
<i>во илјади денари</i>							
2022 (тековна година)							
Вкупни приходи	4.870.084	6.885	33.432	116	107	-	4.910.624
Вкупна актива	79.155.194	1.187.366	3.596.121	4.719	495	-	83.943.895
2021 (претходна година)							
Вкупни приходи	4.234.440	11.099	37.398	23	59	-	4.283.019
Вкупна актива	68.749.570	1.576.396	2.762.087	394	155	-	73.088.602

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски****А. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски**

во илјади денари	тековна година 2022		претходна година 2021	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	14.792.838	14.792.838	11.096.901	11.096.901
Средства за тргување	66.775	66.775	107.703	107.703
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	275.774	275.774	338.379	338.379
Кредити на и побарувања од други комитенти	56.558.204	56.558.204	49.278.256	49.278.256
Вложувања во хартии од вредност	8.233.398	8.233.398	8.328.794	8.328.794
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	13.949	13.949
Останати побарувања	1.479.921	1.479.921	1.369.071	1.369.071
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	7.294.936	7.294.936	4.082.747	4.082.747
Депозити на други комитенти	56.809.798	56.809.798	51.830.999	51.830.999
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	5.020.716	5.020.716	4.972.161	4.972.161
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	7.095	7.095	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	1.093.452	1.093.452	617.768	617.768

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, ностро сметки и побарувања по депозити и пласирања во НБРСМ кои достасуваат на краток рок.

Кредити на и побарувања од банки

Поради незначителниот ризик од промена на вредност, објективната вредност на кредитите на и побарувањата од банки е еднаква со нивната сегашна вредност.

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

А. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Кредити на и побарувања од други комитенти

Кредитите на и побарувањата од други комитенти се мерат според амортизираната набавна вредност намалени за нивната исправка на вредност. Кредитите и побарувања од други комитенти во кредитното портфолио на Групата во најголем дел се со прилагодлива каматна стапка. Процентата објективна вредност на кредитите и побарувањата од други клиенти, се утврдува преку дисконтирање на идните парични текови за кои се проценува дека ќе се примат. Процентите идни парични текови за утврдување на објективната вредност, се дисконтирани со примена на тековната пазарна каматна стапка.

Групата обезбедува кредити финансирани од кредитни линии преку Развојната банка на Северна Македонија (РБСМ), и истите се пласираат на пазарот и од други банки под истите услови како во Групата. Нивните каматни стапки се смета дека се пазарни каматни стапки. Исто така, Групата одобрува кредити на население со фиксни каматни стапки во првите години од кредитот. Производи со вакви карактеристики и каматни стапки се нудат и од други банки на пазарот, и нивните каматни стапки се смета дека се пазарни каматни стапки.

Вложувања во хартии од вредност

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат должнички хартии од вредност, кои се чуваат до достасување прикажани според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка и средства расположливи за продажба прикажани според објективна вредност. Објективната вредност на средствата расположливи за продажба се утврдува според котирана пазарна цена на активен пазар или објавени цени достапни на берза, дилер или брокер. Во случаи кога овие информации не се достапни, објективната вредност се проценува според: информации за постигнатите цени на скорешни, нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени и доброволни странки; применување на тековната пазарна цена на друг инструмент кој е во суштина ист; анализа на дисконтирани парични текови и други алтернативни модели за определување на цената.

За должничките хартии од вредност кои се чуваат до доспевање објективната вредност се утврдува со користење техники на дисконтирање парични текови со актуелна крива на принос на примарниот пазар на должнички хартии од вредност, за должнички хартии од вредност со слична преостаната рочност.

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат износ од 47.951 илјади денари (2021: 53.444 илјади денари) кои се однесуваат на вложувања за кои не постои активен пазар и нема скорешни трансакции кои би можеле да се применат во одредувањето на објективната вредност. Истите учествуваат со само 0.44% (2021: 0.43%) во вкупните вложувања и се искажуваат по нивната набавна вредност.

Останати побарувања

Со оглед на краткиот рок на достасување објективната вредност на останатите побарувања е еднаква на нивната сметководствена вредност.

Депозити на банки

Поради незначителниот ризик од промена на вредност и краткиот рок на достасување, објективната вредност на депозитите по видување и орочените депозити е еднаква со нивната сметководствена вредност.

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

A. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Депозити на други комитенти

Објективната вредност на депозитите по видување, како и на орочените депозити со варијабилна каматна стапка е еднаква со нивната сметководствена вредност. Од вкупните депозити на други комитенти, износот на орочени депозити со фиксна каматна стапка изнесува 27.176.404 илјади денари (2021: 18.739.111 илјади денари). Фиксните каматни стапки во најголем дел се однесуваат на орочени депозити над една година (27.176.404 илјади денари), кои започнаа да се применуваат од 1 јули 2017 година, а производи со вакви карактеристики и каматни стапки се нудат и од други банки на пазарот. Оттука, овие каматни стапки може да се смета дека се пазарни, поради што објективната вредност на овие депозити е еднаква на нивната сметководствена вредност.

Обврски по кредити

Објективната вредност на обврските по кредити со прилагодливи каматни стапки не се разликува од сметководствената вредност, поради прилагодувањето на каматните стапки за конкретните финансиски обврски со пазарните каматни стапки за слични инструменти. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои на пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики, апроксимативно ја претставува нивната сметководствена вредност.

Останати обврски

Со оглед на краткиот рок на достасување објективната вредност на останатите обврски е еднаква на нивната сметководствена вредност.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)****Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност****Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност***во илјади денари***31 декември 2022 (тековна година)****Финансиски средства мерени по објективна вредност**

Средства за тргување

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни средства чувани за управување со ризик

Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба

Вкупно**Финансиски обврски мерени по објективна вредност**

Обврски за тргување

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни обврски чувани за управување со ризик

Вкупно**31 декември 2021 (претходна година)****Финансиски средства мерени по објективна вредност**

Средства за тргување

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни средства чувани за управување со ризик

Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба

Вкупно**Финансиски обврски мерени по објективна вредност**

Обврски за тргување

Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

Дериватни обврски чувани за управување со ризик

Вкупно

Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
19	-	66.775	-	66.775
20	-	-	-	-
21	-	-	-	-
23,1	-	7.933.708	47.951	7.981.659
Вкупно	-	8.000.483	47.951	8.048.434
32	-	-	-	-
33	-	-	-	-
21	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
19	-	107.703	-	107.703
20	-	-	-	-
21	-	-	-	-
23,1	-	7.996.754	53.444	8.050.198
Вкупно	-	8.104.457	53.444	8.157.901
32	-	-	-	-
33	-	-	-	-
21	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Групата ги класификува сите финансиски средства и финансиски обврски мерени по објективна вредност, со користење на хиерархија на објективна вредност, којашто ја прикажува значајноста на влезните параметри користени во одредувањето на објективната вредност. Хиерархијата на објективната вредност ги опфаќа следниве нивоа:

а) Ниво 1 - Објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар;

б) Ниво 2 – Објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари, кои што можат да бидат директни, односно пазарни цени, или индиректни, односно извлечени од пазарни цени;

в) Ниво 3 - Објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се следат на активните пазари, односно не се видливи.

Вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба во износ од 7.981.659 илјади денари (2021: 8.050.198 илјади денари) вклучуваат вложување во Државни обврзници во износ од 5.582.927 илјади денари (2021: 4.354.291 илјади денари) и Државни записи во износ од 2.350.781 илјади денари (2021: 3.642.463 илјади денари), додека износот од 47.951 илјади денари (2021: 53.444 илјади денари) преставува вложување во сопственички акции.

Вложувањата во средства за тргување се однесуваат на вложувањата во удели во отворени инвестициски фондови и истите се мерат според нивната објективна вредност. Сите поврзани реализирани и нереализирани добивки и загуби се вклучени во нето-приходи од тргување.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)****Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)****Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност**

	тековна година 2022		претходна година 2021	
	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 1 во нивото 2
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)****Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)****Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3**

<i>во илјади денари</i>	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	-	53.878	53.878	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	(434)	(434)	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)			53.444	53.444			-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	-	53.444	53.444	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	(5.493)	(5.493)	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)			47.951	47.951			-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***6. Нето-приходи/(расходи) од камата****А Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	37.818	19.261
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	2.980	1.553
Кредити на и побарувања од други комитенти	2.421.082	2.195.429
Вложувања во хартии од вредност	108.576	84.653
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	82.106	15.718
Наплатени претходно отпишани камати	-	-
Вкупно приходи од камата	2.652.562	2.316.614
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	96.908	18.828
Депозити на други комитенти	324.032	353.939
Издадени должнички хартии од вредност	82.331	89.486
Обврски по кредити	-	-
Субординирани обврски	7.649	12.274
Останати обврски	-	-
Вкупно расходи за камата	510.920	474.527
Нето-приходи/(расходи) од камата	2.141.642	1.842.087

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***6. Нето-приходи/(расходи) од камата (продолжение)****Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	1.127.916	953.962
Држава	108.576	85.343
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	38	22
Банки	40.798	20.814
Останати финансиски друштва (небанкарски) Домаќинства	-	-
Нерезиденти	1.269.121	1.205.606
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	24.007	35.149
Наплатени претходно отпишани камати	82.106	15.718
	-	-
Вкупно приходи од камата	2.652.562	2.316.614
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	108.656	132.161
Држава	418	1.003
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	1.598	4.406
Банки	152.432	75.163
Останати финансиски друштва (небанкарски) Домаќинства	125.570	141.016
Нерезиденти	100.506	99.929
	21.740	20.849
Вкупно расходи за камата	510.920	474.527
Нето-приходи/(расходи) од камата	2.141.642	1.842.087

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести****А Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	103.506	63.908
Платен промет		
во земјата	286.778	242.801
со странство	142.624	112.104
Акредитиви и гаранции	101.766	70.785
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	2.709	2.451
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните приходи од провизии и надомести)		
VISA – надомест	46.196	35.521
Master	46.196	35.522
Провизии за трансакции на ПОС	341.504	263.363
Провизии за трансакции на АТМ	28.396	21.390
Провизии од картично работење	80.579	56.209
Електронско банкарство	44.441	48.960
Работење со Пошта	61.057	35.433
Приходи од осигурување	25.462	11.728
Трезорско работење	20.143	18.995
Други останати приходи од провизии и надомести	781	518
Вкупно приходи од провизии и надомести	1.332.138	1.019.688
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	14.948	14.545
Платен промет		
во земјата	57.006	48.320
со странство	46.889	38.946
Акредитиви и гаранции	2.578	2.518
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните расходи од провизии и надомести)		
VISA – надомест	233.174	189.118
Master – надомест	335.443	266.373
Трезорско работење	9.334	6.184
Други останати расходи за провизии и надомести	60.461	111.513
Вкупно расходи за провизии и надомести	759.833	677.517
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	572.305	342.171

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести (продолжение)****Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	924.956	693.744
Држава	51	24
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	2.438	1.568
Банки	29.309	23.154
Останати финансиски друштва (небанкарски)	(4.663)	(110)
Домаќинства	283.263	229.243
Нерезиденти	96.784	72.065
Вкупно приходи од провизии и надомести	1.332.138	1.019.688
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	84.531	128.466
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	43.491	33.932
Останати финансиски друштва (небанкарски)	16.062	20.184
Нерезиденти	615.749	494.935
Вкупно расходи за провизии и надомести	759.833	677.517
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	572.305	342.171

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***8. Нето приходи од тргување**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	(2.464)	1.339
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	111
<i>Обврски за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	(2.464)	1.450

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***9. Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа</i>		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики**

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2022	претходна година 2021	
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	246.658	158.422
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(1.126)	(630)
останати курсни разлики, на нето-основа	(40.541)	(64.685)
курсни разлики од вонбилансна евиденција	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	204.991	93.107

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***11. Останати приходи од дејноста**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	56
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	904	300
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажбата на:		
недвижности и опрема	-	5.723
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	1.293	5.595
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	915	24.708
Приходи од добиени судски спорови	-	-
Наплатени претходно отпишани побарувања	29.859	26.327
Ослободување на резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи за вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања - од превземени средства	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати приходи од дејноста)		
Приход од наплатено осигурување по основ на штета	662	525
Виза/Мастер кампањи	21.860	11.506
Приход од продажба на меници	400	430
Рефундирање на телефонски трошоци	112	128
Нето заработена премија од осигурување	629.628	720.064
Останати приходи од осигурување	28.592	40.209
Македонско Кредитно Биро	3.783	3.131
Други останати приходи	2.925	13.458
Вкупно останати приходи од дејноста	720.933	852.160

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

12. Исправка на вредностите на финансиските средства, на нето-основа

<i>во илјади денари</i>		Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
2022 (тековна година)											
Исправка на вредноста и посебна резерва											
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва											
	-	889.986	-	-	3.102	5.903	57.838	956.829	109.342	1.066.171	
(Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)											
	-	(502.554)	-	-	(4.151)	(660)	(68.571)	(575.936)	(70.377)	(646.313)	
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа											
	-	387.432	-	-	(1.049)	5.243	(10.733)	380.893	(38.965)	419.858	
2021 (претходна година)											
Исправка на вредноста и посебна резерва											
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва											
	71.830	541.568	36	-	1.995	1.069	60.702	677.200	16.448	693.648	
(Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)											
	(71.830)	(370.199)	(36)	-	(659)	(1.096)	(6.080)	(449.900)	(29.202)	(479.102)	
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа											
	-	171.369	-	-	1.336	(27)	54.622	227.300	(12.754)	214.546	

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

13. Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа

<i>во илјади денари</i>	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролирано учество	Вкупно
2022 (тековна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	241	-	-	-	241
	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	241	-	-	-	241
2021 (претходна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	414	-	-	-	414
	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	414	-	-	-	414

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***14. Трошоци за вработените**

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2022	претходна година 2021	
<i>Краткорочни користи за вработените</i>		
Плати	599.236	535.119
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	220.917	196.088
Краткорочни платени отсуства	249	66
Трошоци за привремено вработување	-	-
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	1.843	1.273
	822.245	732.546
<i>Користи по престанокот на вработувањето</i>		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	183	85
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-	-
	183	85
<i>Користи поради престанокот на вработувањето</i>		
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирани со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирани со парични средства	-	-
Останато (наведете ги поединечно оние трошоци за вработените кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните трошоци за вработените):	41.782	33.133

Вкупно трошоци за вработените	864.210	765.764

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***15. Амортизација**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
Амортизација на нематеријалните средства	
Интерно развиен софтвер	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	52.430
Други интерно развиени нематеријални средства	-
Други нематеријални средства	23.144
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	6.057
91.227	81.631
Амортизација на недвижностите и опремата	
Градежни објекти	52.410
Транспортни средства	6.808
Мебел и канцелариска опрема	10.201
Останата опрема	94.198
Други ставки на недвижностите и опремата	6.807
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	23.483
213.484	193.907
Вкупно амортизација	304.711
	275.538

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***16. Останати расходи од дејноста**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	57.039	51.822
Премии за осигурување на имотот и на вработените	25.416	23.974
Материјали и услуги	426.420	342.144
Административни и трошоци за маркетинг	188.828	203.931
Останати даноци и придонеси	11.968	9.958
Трошоци за кирии	97.272	96.850
Трошоци за судски спорови	1.136	2.780
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	10.603	28.836
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	4.596	2.009
Други резервирања, на нето-основа	-	-
Загуба од продажбата на:	-	-
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати расходи од дејноста)		
Нето настанати штети	496.901	510.802
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	37.932	56.027
Транспорт на пари	31.731	28.838
Расход од затворени кредити пред доспевање	96	598
Други останати расходи	60.134	70.884
Вкупно останати расходи од дејноста	1.450.072	1.429.453

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

17. Данок на добивка**А Расходи/приходи за тековен и одложен данок**

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	57.612	47.175
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	57.612	47.175
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	57.612	47.175

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Тековен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	57.612	47.175
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	57.612	47.175
Одложен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	57.612	47.175

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***17. Данок на добивка (продолжение)****Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка**

	во %	во илјади денари	во %	во илјади денари
	тековна година 2022		претходна година 2021	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето		598.315		445.260
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10%	59.832	10%	44.526
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	1,49%	8.905	1,36%	6.074
Даночно ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	(5,23%)	(31.319)	(-6,54%)	(29.102)
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	3,38%	20.194	5,77%	25.677
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		57.612		47.175
Просечна ефективна даночна стапка	9,63%		10,59%	

Согласно Законот за данокот на добивка што се применува за фискалните 2022 и 2021 година, основица за оданочување претставува остварената бруто добивка (разлика помеѓу вкупните приходи и расходи) зголемена за одредени трошоци кои не се даночно признати, или намалена за одредени приходи, инвестиции и слично, кои не се предмет на оданочување.

Согласно претходно важечкиот Закон за данок на добивка, акумулираната нераспределена добивка за периодот од 2009 до 2013 година е предмет на оданочување во моментот на нејзина распределба.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***17. Данок на добивка (продолжение)****В Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех**

	тековна година 2022			претходна година 2021		
	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
<i>во илјади денари</i>						
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

18. Парични средства и парични еквиваленти

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2022	претходна година 2021	
Парични средства во благајна	1.470.288	1.354.665
Сметка и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	4.431.487	3.566.874
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	2.260.724	2.419.635
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	860.908	24.326
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	1.208.137	1.047.273
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	864.803	-
Останати краткорочни високо ликвидни средства	75.000	-
Побарувања врз основа на камати	308	-
(Исправка на вредноста)	(435)	(1.492)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	11.171.220	8.411.281
Задолжителни депозити во странска валута	3.101.879	2.310.291
Ограничени депозити за Мастеркард и Виза	99.579	92.532
Резервен Фонд РГФ - КИБС	420.223	282.849
(Исправка на вредноста)	(63)	(52)
Вкупно	14.792.838	11.096.901

Ограничените депозити за Мастеркард и Виза се однесуваат на средства на тековна сметка во странска банка која е ограничена и служи за обезбедување на побарувањата од страна на МАСТЕРКАРД во износ од 52.535 илјади денари (2021: 48.987 илјади денари) и ВИЗА во износ од 47.044 илјади денари (2021: 43.544).

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

18. Парични средства и парични еквиваленти (продолжение)

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	1.544	-	-	1.544	207	-	-	207
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	1.679	1.423	-	3.102	1.995	-	-	1.995
(ослободување на исправката на вредноста)	(2.706)	(1.445)	-	(4.151)	(659)	-	-	(659)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	(22)	22	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	4	-	-	4	1	-	-	1
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	499	-	-	499	1.544	-	-	1.544

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

19. Средства за тргување**A Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент**

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Хартии од вредност за тргување		
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>	-	-
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>	-	-
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	66.775	107.703
	66.775	107.703
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
	-	-
Кредити и побарувања		
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
	-	-
Вкупно средства за тргување	66.775	107.703

Сопственичките инструменти на 31 декември 2022 година, се однесуваат на вложувања на Подружницата во инвестициски фондови, како што следува:

Фонд	Количина на удели	Цена во денари	Вредност на удели во илјади денари
КБ Публикум Паричен	138.012,6938	133,8576	18.474
Генерали Кеш Депозит	124.407,6496	125,9268	15.666
Генерали Кеш Фонд	56.787,9165	125,9268	7.151
ВФП Кеш Депозит	203.056,4384	114,4422	23.238
WVP 100% Бонд	20.288,4054	110,6841	2.246
			66.775

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

19. Средства за тргување (продолжение)**А Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент (продолжение)**

Сопственичките инструменти на 31 декември 2021 година, се однесуваат на вложувања на Подружницата во инвестициски фондови, како што следува:

Фонд	Количина на удели	Цена во денари	Вредност на удели во илјади денари
КБ Публикум Паричен	326.630,6365	131,5731	42.976
КБ Публикум Обврзници	30.102,5025	157,5858	4.744
Генерали Кеш Депозит	244.849,333	124,2745	30.429
Генерали Кеш Фонд	5.756,3275	1.224,2852	7.047
ВФП Кеш Депозит	80.740,7704	112,8224	9.109
WVP 100% Бонд	113.365,6578	118,1835	13.398
			107.703

20. Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

21. Деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик

		во илјади денари			
		тековна година 2022		претходна година 2021	
		дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
A	Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик				
A.	<i>според видот на променливата</i>				
1	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.	<i>според видот на заштита од ризик</i>				
2	Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
B	Вградени деривати				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања****22.1 Кредити на и побарувања од банки**

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	Краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Кредити на банки				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	273.280	-	337.319	-
странски банки	-	-	-	-
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	2.494	-	1.060	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	275.774	-	338.379	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	275.774	-	338.379	-

На 31 декември 2022 година, Банката нема дадени кредити на банки и нема побарувања од банки (2021: нема). Подружницата има орочени депозити во домашни банки.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

22. Кредити и побарувања (продолжение)**22.1 Кредити на и побарувања од банки (продолжение)**

	<i>тековна година 2022</i>				<i>претходна година 2021</i>			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања (продолжение)****22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти****А Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот**

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	Краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	5.605.516	25.644.695	4.404.709	20.212.208
побарувања врз основа на камати	129.334	-	135.699	-
Држава				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	607	-	575	-
побарувања врз основа на камати	3	-	2	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
побарувања по главница				
станбени кредити	15.489	9.281.286	12.427	8.972.997
потрошувачки кредити	356.773	13.627.037	278.324	12.727.184
автомобилски кредити	303	33.761	439	36.693
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	1.310.077	10.544	1.118.736	12.478
други кредити	897.774	127.917	844.778	236.969
побарувања врз основа на камати	197.752	-	243.295	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	3.581	249.415	1.204	864.662
побарувања врз основа на камати	681	-	9.703	-
Тековна достасаност	6.627.666	(6.627.666)	54.686	(54.686)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	15.145.556	42.346.989	7.104.577	43.008.505
(Исправка на вредноста)	(569.289)	(365.052)	(526.804)	(308.022)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	14.576.267	41.981.937	6.577.773	42.700.483

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања (продолжение)****22.2 Кредити на и побарувања од други коминтенти (продолжение)****А Структура на кредитите на и побарувањата од други коминтенти според видот на должникот (продолжение)**

	<i>тековна година 2022</i>				<i>претходна година 2021</i>			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	49.267	294.556	491.003	834.826	57.034	344.827	263.019	664.880
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	286.601	381.403	630.001	1.298.005	45.687	220.817	275.064	541.568
Трансфер во:	(320.951)	(259.691)	(331.278)	(911.921)	(52.852)	(271.088)	(46.259)	(370.199)
- исправка на вредноста за Група 1	(31.294)	(263.741)	147.802	(147.233)	(163.161)	4.400	68	(158.693)
- исправка на вредноста за Група 2	148.565	-	(136.410)	12.155	50.940	(261.173)	365	(209.868)
- исправка на вредноста за Група 3	16	136.410	-	136.426	112.221	256.773	(433)	368.561
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	(1.024)	-	-	(1.024)	(602)	-	-	(602)
	-	-	(286.893)	(286.893)	-	-	(821)	(821)
Состојба на 31 декември	131.180	288.937	514.225	934.341	49.267	294.556	491.003	834.826

Во согласност со Одлуката за управување со кредитниот ризик која стапи на сила од 1 јули 2019 година, Групата изврши задолжителен пренос на сметките на вонбилансна евиденција на кредитните изложености кај кои се поминати дванаесет месеци од датумот кога Групата беше должна да изврши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва од 100%. Поголемиот износ во линијата на отпишани побарувања произлегуваат од таа основа.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***22. Кредити и побарувања (продолжение)****22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжение)****Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето**

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2022	претходна година 2021	
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти за обезбедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	1.213.017	930.681
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	163.152	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	7.410.285	6.445.585
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	-	97.078
Гаранции од физички лица	2.834.300	2.909.160
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	14.588.153	13.657.483
имот за вршење дејност	17.313.723	16.014.913
Залог на подвижен имот	1.464.311	1.212.030
Останати видови обезбедување	668.038	823.263
Необезбедени	10.903.225	7.188.063
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	56.558.204	49.278.256

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

23. Вложувања во хартии од вредност**23.1 Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба****А Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент**

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	2.350.781	3.642.463
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	5.582.927	4.354.291
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	7.933.708	7.996.754
Котирани	-	-
Некотирани	7.933.708	7.996.754
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	47.951	53.444
	47.951	53.444
Котирани	223	223
Некотирани	47.728	53.221
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	7.981.659	8.050.198

Од прикажаната структура на вложувањата во финансиските средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент: нивниот рок на доспевање и применетата каматна стапка е прикажно поделе.

	Рок на доспевање	Каматна стапка (%)
Обврзници издадени од државата	2023-2028	0.8 - 5.0
Државни записи	11.01.2023-13.12.2023	0.6 - 3.5
Останати сопственички инструменти	-	-

Групата редовно врши преоценување на состојбата на влоговите и во 2022 износот на Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба рефлектирана во Капиталот на Групата изнесува 291,705 илјади (2021: 17,518 илјади).

Вложувањата на Групата во сопственички инструменти расположливи за продажба во износ од 47.951 илјади денари (2021: 53.444 илјади денари) вклучуваат вложувања во хартии од вредност со кои Групата учествува со не повеќе од 10% во основната главнина на финансиски и нефинансиски друштва.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)**23.1 Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)**

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста (Трансфер во резерви)	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)**23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување**

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	141.439	169.175
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	110.300	109.421
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	251.739	278.596
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	251.739	278.596
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	251.739	278.596

Државните записи во износ од 141.439 илјади денари се со каматни стапки помеѓу 0,7% и 2,6% (2021: 0,4%-0,7%) и имаат рок на доспевање до 1 година. Државните обврзници во износ од 110.300 илјади денари се со каматни стапки од 0,7%-5,4% (2021:0,8%-2,5%) и рок на достасување од 2 – 15 години.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

23. Вложувања во хартии од вредност (продолжение)**23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување (продолжение)**

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-	-	-	-	-	-	-
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

24. Вложувања во подружници и придружени друштва**А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва**

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ - подружница	Република Северна Македонија	100%	100%	100%	100%

Банката стана 100% сопственик на осигурителното друштво НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, впишано во Централен депозитар за хартии од вредност на 9 јануари 2019 година. Банката со претходна реализација на две блок трансакции, го откупи капиталот за 198.893 илјади денари (3.212.000 евра). На 25 февруари 2019 година Подружницата беше преименувана во ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје. Влогот во Подружницата е зголемен во текот на 2019 година за 430.470 илјади денари и на 31 декември 2020 година изнесува 629.363 илјади денари, а по зголемувањето на основната главнина преку издавање на нови акции по пат на приватна понуда во два наврати во 2021 година за 123.242 илјади денари (2.000.000 евра) и 184.954 илјади денари (3.000.000 евра), на 31 декември 2021 година вкупниот влог изнесува 937.559 илјади денари (15.500.000 евра). Заклучно со 31.12.2022 година влогот останува непроменет, односно 937.559 илјади денари.

Б Финансиски информации за придружените друштва

Назив на придружените друштва	во илјади денари				
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
тековна година 2022	-	-	-	-	-
претходна година 2021	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

25. Останати побарувања

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Побарувања од купувачите	6.290	15.906
Однапред платени трошоци	180.577	163.901
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надомести	48.797	37.159
Побарувања од вработените	2.451	2.361
Аванси за нематеријални средства	40.485	44.428
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Останато (наведете ги поединечно побарувањата кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати побарувања)	-	-
<i>Побарувања од други банки по основ на трансакции со Мастер</i>	201.273	94.682
<i>Побарувања од други банки по основ на трансакции со Виса</i>	376.212	273.234
<i>Побарувања од други банки за порамнување од картично работење</i>	168.444	92.444
<i>Однапред исплатени пензии</i>	279.983	219.429
<i>Вестерн Унион</i>	503	401
<i>Залихи</i>	15.640	10.237
<i>Побарувања по основ судски такси</i>	5.446	9.225
<i>Премии од осигурување</i>	163.570	209.236
<i>Побарувања од посредници во осигурувањето</i>	43.184	152.034
<i>Побарување по основ на реосигурување</i>	53.650	103.783
<i>Побарување по основ на регрес</i>	44.781	40.077
<i>Останато</i>	102.138	134.389
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	1.733.424	1.602.926
(Исправка на вредноста)	(159.730)	(171.981)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	1.573.694	1.430.945

Покрај побарувањата по основ на трансакции со Мастеркард картички во износ од 201.273 илјади денари (2021: 94.682 илјади денари), Групата има и обврски по тој основ во износ од 111.166 илјади денари (2021: 6.776 илјади денари) (Белешка 39).

Покрај побарувањата по основ на трансакции со Виза картички во износ од 376.212 илјади денари (2021: 273.234 илјади денари), Групата има и обврски по тој основ во износ од 332.434 илјади денари (2021: 204.797 илјади денари) (Белешка 39).

Однапред исплатените пензии во износ од 279.983 илјади денари (2021: 219.429 илјади денари) се однесуваат на декемвриска исплата на пензии во 2022 година од средства на Групата кои се наплатени од Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија на 5 јануари 2023 година.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***25. Останати побарувања (продолжение)**

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	143	2.637	169.200	171.981	465	767	127.252	128.484
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	894	839	9.179	10.911	161	2.511	59.098	61.771
(ослободување на исправката на вредноста)	(536)	(3.147)	(13.965)	(17.648)	(456)	(641)	(6.079)	(7.176)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	(65)	330	816	1.081	(163)	822	-	659
- исправка на вредноста за Група 2	151	-	(1.063)	(912)	081	(1.140)	1	(1.058)
- исправка на вредноста за Група 3	5	1.063		1.068	082	318	(1)	399
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	(1)	-	-	(1)	(1)	-	-	(27)
(Отпишани побарувања)	-	-	(6.761)	(6.761)	-	-	(11.071)	(11.071)
Состојба на 31 декември	591	1.722	157.406	159.719	143	2.637	169.200	171.981

Во согласност со Одлуката за управување со кредитниот ризик која стапи на сила од 1 јули 2019 година, Групата изврши задолжителен пренос на сметките на вонбилансна евиденција на кредитните изложености кај кои се поминати дванаесет месеци од датумот кога Групата беше должна да изврши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва од 100%. Поголемиот износ во линијата на отпишани побарувања произлегуваат од таа основа.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

26. Заложени средства

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други клиенти	-	-
Останати побарувања	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

во илјади денари	во илјади денари					
	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	6.717	7.404	-	9.795	581	24.497
преземени во текот на годината	1.823	-	-	-	-	1.823
(продадени во текот на годината)	(2.632)	(5.095)	-	(5.638)	-	(13.365)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	5.908	2.309	-	4.157	581	12.955
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	5.908	2.309	-	4.157	581	12.955
преземени во текот на годината	705	-	-	-	-	705
(продадени во текот на годината)	(1.043)	-	-	(1.355)	-	(2.398)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	5.570	2.309	-	2.802	581	11.262
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	5.463	7.404	-	9.795	581	23.243
загуба поради оштетување во текот на годината	1.494	-	-	-	-	1.494
(продадени во текот на годината)	(1.562)	(5.095)	-	(5.638)	-	(12.295)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	5.395	2.309	-	4.157	581	12.442
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	5.395	2.309	-	4.157	581	12.442
загуба поради оштетување во текот на годината	802	-	-	-	-	802
(продадени во текот на годината)	(816)	-	-	(1.355)	-	(2.171)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	5.381	2.309	-	2.802	581	11.073
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2021 (претходна година)	1.254	-	-	-	-	1.254
на 31 декември 2021 (претходна година)	513	-	-	-	-	513
на 31 декември 2022 (тековна година)	189	-	-	-	-	189

Со состојба 31.12.2022 согласно последните проценки со кои располага Групата, објективната вредност на преземениот имот изнесува 13.184 илјади денари.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

28. Нематеријални средства

<i>во илјади денари</i>	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Неконтролирано учество	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	301.261	-	140.512	45.096	-	486.869
зголемувања преку нови набавки	-	92.179	-	35.032	8.723	-	135.934
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	393.440	-	175.544	53.819	-	622.803
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	393.440	-	175.544	53.819	-	622.803
зголемувања преку нови набавки	-	45.845	-	18.401	17.348	-	81.594
зголемувања преку интерен развој	-	4.923	-	-	-	-	4.923
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	444.208	-	193.945	71.167	-	709.320
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	211.993	-	90.532	44.585	-	347.110
амортизација за годината	-	52.430	-	23.144	6.057	-	81.631
загуба поради оштетување во текот на годината (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	264.422	-	113.676	50.642	-	428.740
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	264.422	-	113.676	50.642	-	428.740
амортизација за годината	-	48.911	-	26.796	12.168	-	87.875
загуба поради оштетување во текот на годината (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	3.358	-	-	-	-	3.358
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	316.691	-	140.472	62.810	-	519.973
Сегашна сметководствена вредност на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	89.268	-	49.980	511	-	139.759
на 31 декември 2021 (претходна година)	-	129.018	-	61.868	3.177	-	194.063
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	127.517	-	53.473	8.357	-	189.347

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***А Усогласување на сегашната сметководствена вредност****28. Нематеријални средства****Б Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Групата***во илјади денари*

Сегашна

сметководствена

вредност на:

на 31 декември 2021

(претходна година)

на 31 декември 2022

(тековна година)

Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2022 година Групата нема заложено нематеријални средства како обезбедување на обврските на Групата (на 31 декември 2021: нема).

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)
29. Недвижности и опрема
A Усогласување на сегашната сметководствена вредност

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	2.096.372	72.517	131.403	875.161	76.435	36.822	223.942	3.512.652
Зголемувања	-	2.327	2.690	9.762	116.744	6.034	(9.833)	18.390	146.114
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	(25.166)	(1.213)	(83.232)	(639)	-	-	(110.250)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	2.098.699	50.041	139.952	908.673	81.830	26.989	242.332	3.548.516
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	2.098.699	50.041	139.952	908.673	81.830	26.989	242.332	3.548.516
Зголемувања	-	32.462	1.519	18.310	117.323	6.043	(6.435)	218	169.440
(отуѓување и расходување)	-	-	(3.090)	(101)	(19.832)	(13)	-	-	(23.036)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	2.131.161	48.470	158.161	1.006.164	87.860	20.554	242.550	3.694.920
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	210.089	58.690	102.205	631.688	34.780	-	128.308	1.165.760
амортизација за годината	-	52.410	6.808	10.201	94.198	6.807	-	23.483	193.907
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(25.166)	(1.213)	(83.232)	(639)	-	-	(110.250)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	262.499	40.332	111.193	642.654	40.948	-	151.791	1.249.417
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	262.499	40.332	111.193	642.654	40.948	-	151.791	1.249.417
амортизација за годината	-	52.630	4.745	11.843	113.576	7.504	-	23.257	213.555
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување и расходување)	-	-	(3.090)	(81)	(18.552)	(5)	-	-	(21.728)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	315.129	41.987	122.955	737.678	48.447	-	175.048	1.441.244
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	1.886.283	13.827	29.198	243.473	41.655	36.822	95.634	2.346.892
на 31 декември 2021 (претходна година)	-	1.836.200	9.709	28.759	266.019	40.882	26.989	90.541	2.299.099
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	1.816.032	6.483	35.206	268.486	39.413	20.554	67.502	2.253.676

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***29. Недвижности и опрема (продолжение)****Б. Сметководствена вредност на ставките на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Групата**

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни и објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела -риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31 декември 2021	-	791	-	-	-	-	-	-	791
на 31 декември 2022	-	753	-	-	-	-	-	-	753

На 31 декември 2022 година, Групата не располага со еден имотен лист за деловен простор со нето сегашна вредност од 753 илјади денари (2021: 791 илјади). Агенцијата за катастар за недвижности е задолжена од страна на Министерството за финансии за утврдување на сопственоста на имотот и негов упис во катастарот на недвижност.

На 31 декември 2022 година Групата нема заложено недвижности и опрема како обезбедување на обврските на Групата (на 31 декември 2021: нема).

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски**30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
Побарувања за данок на добивка (тековен)	13.949
Обврски за данок на добивка (тековен)	-
	7.095

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски**А Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски**

<i>во илјади денари</i>	тековна година 2022			претходна година 2021		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста и посебна резерва рски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

Б Непризнаени одложени даночни средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
Даночни загуби	-
Даночни кредити	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***30. Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжение)****30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)****В Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината**

во илјади денари	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината во:		Состојба на 31 декември
		Билансот на успех	Капиталот	
претходна година 2021				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
тековна година 2022				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување**А Нетековни средства кои се чуваат за продажба**

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

Б Група за отуѓување

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
<i>Вкупно група на средства за отуѓување</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
<i>Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

В Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***32. Обврски за тргување**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
	-	-
Вкупно обврски за тргување	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	во илјади денари			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување
<i>Депозити на банки</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>	-	-	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Движење на промените во кредитната способност на Групата, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност		
Состојба на 1 јануари	-	-
Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината	-	-
(Трансфер во други резервни фондови)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

34. Депозити**34.1 Депозити на банки**

	во илјади денари			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки	-	-	-	-
домашни банки	30.832	-	123.031	-
странски банки	1.534.041	-	661.209	-
Депозити по видување	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
домашни банки	835.639	-	585.456	-
странски банки	4.892.578	-	2.711.588	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
домашни банки	610	-	610	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
домашни банки	55	-	594	-
странски банки	1.181	-	259	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	7.294.936	-	4.082.747	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

34. Депозити (продолжение)**34.2 Депозити на други комитенти**

	во илјади денари			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	14.607.589	-	13.677.708	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	1.371.649	4.879.408	341.584	6.610.866
Ограничени депозити	635.154	1.075.784	523.026	947.629
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	30.015	-	20.120	-
	16.644.407	5.955.192	14.562.438	7.558.495
Држава				
Тековни сметки	280.103	-	186.103	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	280.103	-	186.103	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	671.716	-	638.415	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	52.328	298.453	2.325	303.178
Ограничени депозити	976	1.309	1.158	1.280
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	868	-	712	-
	725.888	299.762	642.610	304.458
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	320.247	-	170.660	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	465.070	3.751.853	276.103	3.467.666
Ограничени депозити	-	6.585	16	40
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	30.585	-	17.954	-
	815.902	3.758.438	464.733	3.467.706
Домаќинства				
Тековни сметки	11.618.760	-	9.646.830	-
Депозити по видување	1.634.607	-	1.672.269	-
Орочени депозити	1.297.225	11.387.184	1.317.296	8.765.665
Ограничени депозити	94.511	942.079	79.038	744.751
Останати депозити	16.589	-	16.589	-
Обврски врз основа на камати за депозити	81.096	-	78.558	-
	14.742.788	12.329.263	12.810.580	9.510.416
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	291.744	-	206.257	-
Депозити по видување	2.168	-	4.859	-
Орочени депозити	11.358	884.547	2.686	2.054.173
Ограничени депозити	29.611	38.134	17.829	36.799
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	493	-	857	-
	335.374	922.681	232.488	2.090.972
Тековна достасаност	11.672.112	(11.672.112)	12.294.358	(12.294.358)
Вкупно депозити на други комитенти	45.216.574	11.593.224	41.193.310	10.637.689

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***35. Издадени должнички хартии од вредност**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

36. Обврски по кредити**А Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот**

	во илјади денари			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
<i>резиденти</i>				
Обврски по кредити	3.075	4.028.891	-	3.579.031
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	7.656	-	5.689	-
<i>нерезиденти</i>				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	978.994	-	1.385.909
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	2.100	-	1.532	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	1.093.336	(1.093.336)	788.657	(788.657)
Вкупно обврски по кредити	1.106.167	3.914.549	795.878	4.176.283

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

36. Обврски по кредити (продолжение)**Б Обврски по кредити според кредитодавателот**

		во илјади денари			
		тековна година 2022		претходна година 2021	
		краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>домашни извори:</i>					
Развојна банка на Северна Македонија (РБСМ)		10.731	4.028.891	5.689	3.579.031
		10.731	4.028.891	5.689	3.579.031
<i>странски извори:</i>					
European Foundation for Southeastern Europe		1.690	795.795	1.103	1.015.033
Green for Growth Fund		410	183.199	430	370.875
		2.100	978.994	1.533	1.385.908
Тековна достасаност		1.093.336	(1.093.336)	788.657	(788.657)
Вкупно обврски по кредити		1.106.167	3.914.549	795.879	4.176.282

Групата има засновано залог на побарувања во форма на нотарски акт во корист на Развојна банка на Северна Македонија (РБСМ) по договори за подкредит со крајни корисници одобрени од кредитните линии на ЕИБ 1, 2, 3, 4, 5, Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на развојот на микро, мали и средни претпријатија, поддршка на извозот и за трајни обртни средства. Обврска на Групата е побарувањата со кои се стекнува врз основа на договорите кои ги склучува со своите клиенти да ги заложат во корист на РБСМ.

Во случај на доцнење на отплатата од страна на Групата, РБСМ би имала извршна исправа во форма на нотарски акт со која би го наплатила долгот на Групата од побарувањата кои Групата ги има кон своите клиенти.

Услови за отплата на обврските

Кредитодавател	Обезбедување	Валута	Каматна стапка	Година на достасување
РБСМ	Меници + залог на побарувања од клиентите	ЕУР	0%-1%+3 мес. ЕУРИБОР	2033
EFSE	Необезбеден кредит	ЕУР	2,30%+ 6 month EURIBOR	2021-2027
GGF	Необезбеден кредит	ЕУР	2,40% + 6 month EURIBOR	2018-2024

За кредиторите ЕФСЕ и ГГФ има утврдени ковенанти и Групата е усогласена со состојба 31.12.2021 и 31.12.2022.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се исказани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

37. Субординирани обврски

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Обврски по субординирани депозити</i> (наведете ги поединечно:)	
_____	-
_____	-
_____	-
_____	-
Обврски врз основа на камати	-
	-
<i>Обврски по субординирани кредити</i> (наведете ги поединечно:)	
_____	-
_____	-
_____	-
_____	-
Обврски врз основа на камати	-
	-
<i>Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност</i> (наведете ги поединечно:)	
_____	-
_____	-
_____	-
_____	-
Обврски врз основа на камати	-
	-
Откупливи приоритетни акции	-
Вкупно субординирани обврски	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

38. Посебна резерва и резервирања

<i>во илјади денари</i>	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за преструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	26.494	20.465	95.651	-	-	671.431	814.041
дополнителни резервирања во текот на годината	16.448	2.009	130.964	-	-	177.003	326.424
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(29.202)	-	(102.127)	-	-	-	(131.329)
ефект од курсни разлики	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	13.739	22.474	124.488	-	-	848.434	1.009.135
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	13,739	22,474	124,488	-	-	848.434	1.009.135
дополнителни резервирања во текот на годината	109,341	6,151	124,516	-	-	-	240.008
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	(215)	-	-	-	(215)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(70,377)	(2,096)	(113,699)	-	-	(4.253)	(190.425)
ефект од курсни разлики	(105)	-	-	-	-	-	(105)
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	52.598	26.529	135.090	-	-	844.181	1.058.398

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***38. Посебна резерва и резервирања (продолжение)**

Сегашната вредност на резервирањата за користи на вработените по однос на отпремнини при пензионирање е утврдена со дисконтирање на проценетите идни парични одливи. Банката не резервира средства за останати користи за вработените.

Основните користени актуарски претпоставки се следните:

Година	2022	2021
Каматна стапка	5%	4%
Просечен пораст на плати	4,6% годишно/ 0,38% месечно	2,5% годишно / 0.21% месечно
Стапка на персонален данок на доход	10% само за 1 основица за отпремнини при пензионирање	10% само за 1 основица за отпремнини при пензионирање

Со цел определување на сегашната вредност на очекуваните идни обврски за отпремнини при пензионирање и соодветниот трошок за тековни услуги, креиран е модел согласно методот на кредитирање на проектирана единица (Project Unit Credit Method – PUCM). Проценетата очекувана вредност на обврската ја зема предвид веројатноста дека користа ќе се реализира, изведена врз основ на веројатност дека вработениот нема да го прекине работниот однос во Групата и истовремено ќе го доживее моментот на пензионирање. Оваа веројатност е изведена врз основа на дефинираните актуарски претпоставки за смртност и флукуација на вработените.

Сегашната вредност на обврската претставува дисконтирана вредност на денот на пресметката, од добиената проценета очекувана вредност на обврската, пресметана согласно претпоставките со вклучена веројатност дека паричниот одлив во иднина ќе се реализира. Трошокот за тековни услуги претставува дисконтирана вредност на денот на пресметката, од проектираната очекувана вредност на единицата, со вклучена веројатност дека паричниот одлив ќе се реализира.

Износот од 844.181 илјади денари (2021: 848.434 илјади денари) во делот останати резервирања го претставува износот на нето теничките резерви на подружницата како што следува:

	Во илјади денари	Во илјади денари
	тековна година 2022	тековна година 2021
Преносна премија	326.008	412.446
Пријавени штети	265.572	214.585
Настанати, но непријавени штети	241.628	207.061
Резерви за индиректни трошоци	12.175	10.581
Резерви за директни трошоци	16.105	12.953
ИБНР – дел за реосигурување	(18.348)	(10.278)
Бруто резерви за бонуси и попусти	1.041	1.086
Вкупно останати резервирања	844.181	848.434

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

39. Останати обврски

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2022	претходна година 2021	
Обврски кон добавувачите	9.384	14.686
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизиите и надоместите	1.362	21.981
Пресметани трошоци	9	-
Разграничени приходи од претходна година	69.309	81.637
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Останато (наведете ги поединечно обврските кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати обврски)	-	-
Обврски кон други банки по основ на трансакции со Мастеркард	111.166	6.776
Обврски кон други банки по основ на трансакции со Виса	332.434	204.797
Обврски кон други банки за порамнување од картично работење	58.376	45.343
Обврски за реосигурување	120.421	170.434
Обврски спрема осигуреници	31.111	35.530
Депозити за изведувачки работи	843	270
Останати даноци и придонеси	4.419	4.962
Нераспределен денарски прилив	10.318	2.703
Нераспределен девизен прилив	315.603	58.340
Оснивачки влог за фирми	17.694	11.505
Обврски кон вработени	8.629	159
Останато	73.239	39.800
Вкупно останати обврски	1.164.317	698.923

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

40. Запишан капитал**A Запишан капитал**

во денари		број на издадени акции				во илјади денари	
Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
обични акции	неоткупливи приоритетни акции	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
Состојба на 1 јануари - целосно платени	10.000	-	915.691	792.691		9.156.910	7.926.910
Запишани акции во текот на годината	10.000	-	184.500	123.000	-	1.845.000	1.230.000
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината (наведете детално):	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	10.000	-	1.100.191	915.691	-	11.001.910	9.156.910

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Банката за еквивалент од 1 обична акција (2021: 1 обична акција). Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Во март 2021 година, Собранието на акционери на Банката донесе Одлука за зголемување на основната главнина со издавање на акции по пат на приватна понуда заради обезбедување на оптимална адекватност на капиталот во наредниот период. Издадени беа дополнителни 123.000 обични акции со номинална вредност од 10.000 денари, односно зголемувањето на капиталот изнесуваше 1.230.000.000 денари. Со оваа емисија на акции се зголеми сопственичкото учество во капиталот на најголемиот акционер на ХАЛК БАНКА АД Скопје, Türkiye Halk Bankası a.s. Istanbul, Turkey (види белешка 40в).

Во јуни 2022 година, Собранието на акционери на Банката донесе Одлука за зголемување на основната главнина со издавање на акции по пат на приватна понуда заради обезбедување на оптимална адекватност на капиталот во наредниот период. Издадени беа дополнителни 184.500 обични акции со номинална вредност од 10.000 денари, односно зголемувањето на капиталот изнесуваше 1.845.000.000 денари. Со оваа емисија на акции се зголеми сопственичкото учество во капиталот на најголемиот акционер на ХАЛК БАНКА АД Скопје, Türkiye Halk Bankası a.s. Istanbul, Türkiye (види белешка 40в).

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***40. Запишан капитал (продолжение)****Б Дивиденди****Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на Групата**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	-	-

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

По денот на изготвување на билансот на состојба нема предложени дивиденди од Надзорните одбори на Групата.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

40. Запишан капитал (продолжение)

В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	во илјади денари		во %	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
Turkiye Halk Bankasi A.S. Istanbul	10.954.050	9.109.050	99,56%	99,48%
Вкупно	10.954.050	9.109.050	99,56%	99,48%

Законска резерва

Според локалната законска регулатива Групата треба да пресметува и издвојува 5% од нето добивката за годината за законска резерва додека нивото на резервите не достигне износ кој е еднаков на една десетина од акционерскиот капитал. Додека законската резерва не го надмине определеното најмал износ, може да се употребува само за покривање на загубите. Кога законската резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби од годишните завршни сметки, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, доколку таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со Законот за Трговски Друштва или со Статутот на Групата.

Резерва за објективна вредност

Резервата за објективна вредност на Групата ја сочинува кумулативната нето промена во објективната вредност на вложувањата по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, освен загубите поради оштетување, додека вложувањето е депризнаено.

Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања

Ревалоризациските резерви за средствата преземени за ненаплатени побарувања се формираат во моментот на признавање на преземените средства.

На датумот на преземање на средството, Групата е должна во билансот на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на прееменото средство. Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем дел од оштетувањето, Групата е должна да ја признае оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството.

Групата ја депризнава ревалоризациската резерва со ослободување во билансот на успех во моментот на продажба на средството. Дополнително, ревалоризациската резерва може да се депризнае и во случај кога средството не е продадено, но ревалоризациската резерва е исклучена од дополнителниот капитал согласно со Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот.

Премии од акции

Премиите од акции на 31 декември 2022 година во износ од 325.854 илјади денари (2021: 325.854 илјади денари) претставуваат разлика помеѓу номиналната вредност и продажната цена на акциите.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***41. Заработка по акција****А Основна заработка/(загуба) по акција***Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции*

Нето-добивка за годината

Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (наведете поделно)**Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции**

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
540.703	398.085
-	-
-	-
540.703	398.085

Пондериран просечен број на обичните акции

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината (наведете ги сите настани поделно)

Ефект од издадени обични акции на 28.07.2022

Ефект од издадени обични акции на 27.04.2021

Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември**Основна заработка по акција (во денари)**

<i>број на акции</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
915.691	792.691
78.855	-
-	83.573
994.546	876.264
544	454

Б Разводната заработка/(загуба) по акција*Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)*

Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции

Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции (наведете поделно)

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
540.703	398.085
-	-
540.703	398.085

Пондериран просечен број на обични акции (разводнет)

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции (наведете ги сите настани поделно)

Ефект од издадени обични акции на 28.07.2022

Ефект од издадени обични акции на 27.04.2021

Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември**Разводната заработка по акција (во денари)**

<i>број на акции</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
915.691	792.691
78.855	-
-	83.573
994.546	876.264
544	454

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница**Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022***(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)***42 Потенцијални обврски и потенцијални средства****42.1 Потенцијални обврски**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Платежни непокриени гаранции		
во денари	3,391,088	3.601.124
во странска валута	429,083	712.350
во денари со валутна клаузула	2,020,258	994.042
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	1,484,722	1.451.619
во странска валута	226,958	148.311
во денари со валутна клаузула	2,334,736	689.856
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	1,669,901	919.287
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	575,020	498.112
Неискористени лимити на кредитни картички	829,885	784.958
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	19,966,407	18.061.864
Издадени покриени гаранции	506,865	407.558
Покриени акредитиви	-	4.990
Останати потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	33,434,923	28.274.071
(Посебна резерва)	(52,598)	(13.739)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	33,382,325	28.260.332

Банката обезбедува банкарски гаранции и акредитиви за гарантирање на работењето на клиентите пред трети страни. Овие договори имаат фиксни лимити и вообичаено се одобруваат за период до една година. Достасувањата не се концентрирани во ниту еден период.

Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик затоа што во билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките за потенцијални загуби се до моментот кога преземените и потенцијални обврски ќе бидат исполнети или ќе достасаат. Голем дел од преземените и потенцијални обврски ќе достасаат без да бидат авансирани во целост или делумно. Поради тоа, износите не претставуваат идни парични текови.

Износот на отповикливи потенцијални обврски изнесува 18.092.616 илјади денари (2021: 16.492.041 илјади денари), а износот на неотповикливи 2.507.171 илјади денари (2021: 2.128.845 илјади денари).

42 Потенцијални обврски и потенцијални средства (продолжение)**42.1 Потенцијални обврски (продолжение)****Судски спорови**

Банката е вклучена во судски постапки од своето редовно работење. Износот на судските спорови кои се водат против Банката на 31 декември 2022 година изнесува 102.495 илјади денари (2021: 124.675 илјади денари), за кои е направена резервација во износ од 7.830 илјади денари (2021: 2.180 илјади денари). Раководството на Банката смета дека конечниот исход на остатокот од судските спорови ќе биде решен во корист на Банката и дека нема да настанат материјално значајни загуби по основ на овие спорови.

Во 2020 година Банката идентификуваше инцидент при процесирање на трансакции со VISA Direct OCT. Како резултат на настанат инцидент, предизвикано е дуплирање на пристигнатите средства за една иста трансакција на клиентите, односно двојно кредитирање на нивните сметки. Банката евидентираше побарување од клиентите за дупло насочените средства, Истовремено, направена е резервација по основ на потенцијални судски спорови надвор од редовната воспоставена пракса со Правна Служба за резервирање на средства во износ од 18.738 илјади денари. Во текот на 2021 година беа покренати судски постапки за стекнување без основ кон должниците, и за оние за кои е одлучено во корист на Банката, во декември 2022 Банката е наплатен вкупен износ од 1.019 илјади МКД. За овој износ истовремено, се ослободени резервирани средства.

Подружницата со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година е вклучена во активни судски спорови како тужена страна кои не се однесуваат на основната дејност, односно не се поврзани со надомест на штети.. Сите спорови кои се прикажани во билансот се на основ на пренесени состојби од 2021 година и се покренати од страна на еден тужител, адвокатско друштво кое е поранешен застапник на Друштвото и истите се по еден ист основ. Подружницата очекува дека дел од споровите ќе завршат во негова корист, а состојбата на резерви со состојба 31.12.2022 и 2014 година изнесува 1.555.692 денари.

42.2 Потенцијални средства

Наведете ги одделно позначајните потенцијални средства:

Вкупно потенцијални средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

43. Работи во име и за сметка на трети лица

	во илјади денари					
	тековна година 2022			претходна година 2021		
	средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	4.000	-	4.000	4.000	-	4.000
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	234.023	-	234.023	219.000	-	219.000
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	1.429.358	-	1.429.358	2.501.298	-	2.501.298
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	(4.000)	(4.000)	-	(4.000)	(4.000)
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	(234.023)	(234.023)	-	(219.000)	(219.000)
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	(1.429.358)	(1.429.358)	-	(2.501.298)	(2.501.298)
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	1.667.381	(1.667.381)	-	2.724.298	(2.724.298)	-

Групата настапува на примарен и секундарен пазар со цел купување на хартии од вредност во име и за сметка на физички и правни лица кои сакаат да располагаат со истите, било тоа да се Државни записи или Благајнички записи.

44. Трансакции со поврзани страни

На 7 април 2011 година Türkiye Halk Bankasi a.s. Istanbul, Turkey го купи мнозинскиот пакет на акции на ИК Банка АД Скопје (ХАЛК БАНКА АД Скопје) во износ од 91,56% со што стана матично друштво. Акциите беа откупени од Демир Халк Банка од Холандија (DHB Bank) која поседуваше 66,56% од акциите на ИК Банка АД Скопје (ХАЛК БАНКА АД Скопје) како и 25,00% од акциите кои беа во сопственост на Европска банка за обнова и развој (ЕБОР). По присоединувањето на Зираат Банка АД Скопје во 2012 година и зголемувањето на капиталот до 2022 година, Türkiye Halk Bankasi a.s. Istanbul, Туркисе поседува 99,56% (2021: 99,48%) од акциите со право на глас и претставува матично Друштво на Банката. Крајно матично друштво на Групата е Фонд за средства на Турција (Türkiye Varlık Fonu), којшто е во сопственост на Агенција за приватизација, Влада на Република Турција (The Republic of Turkey Prime Ministry Privatization Administration), контролирано од Државен трезор на Република Турција (State Treasury of Republic of Turkey).

Во согласност со Законот за банки како поврзани лица со банката се: лица со посебни права и одговорности во банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Групата (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Групата или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Групата) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица и подружници на Банката и други лица со кои Групата има блиски врски.

Салдата и трансакциите со поврзаните страни се презентирани во продолжение.

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)**А Консолидиран биланс на состојба**

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружен и друштва	Раководен кадар на Групата	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	188.315	-	-	-	-	188.315
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	23.560	12.030	35.590
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	-	83.946	5.033	88.979
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
Влог во подружница	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	(34)	-	-	-	(85)	(119)
Останати средства	-	-	-	174	1	175
Вкупно	188.281	-	-	107.680	16.979	312.940
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	6.093.195	-	-	153.882	99.134	6.346.211
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	553	-	-	9.552	-	10.105
Вкупно	6.093.748	-	-	163.434	99.134	6.356.316
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	618,633	-	-	-	-	618.633
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	14.893	31	14.924
(Посебна резерва)	(68)	-	-	(36)	-	(104)
Вкупно	618,565	-	-	14.857	31	633,453
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)**A Консолидиран биланс на состојба (продолжение)**

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Групата	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	210.435	-	-	-	-	210.435
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	8.193	6.442	14.635
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	-	97.551	8.966	106.517
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	(44)	-	-	(31)	(6)	(81)
Останати средства	-	-	-	228	4	232
Вкупно	210.391	-	-	105.941	15.406	331.738
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	3.118.272	-	-	139.027	87.032	3.344.331
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	3	-	-	86	29	118
Вкупно	3.118.275	-	-	139.113	87.061	3.344.449
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	560.619	-	-	-	2.728	563.347
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	18.243	3.534	21.777
(Посебна резерва)	(62)	-	-	(5)	(1)	(68)
Вкупно	560.557	-	-	18.238	6.261	585.056
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)**Б Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзани страни**

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Групата	Останати поврзани страни	Вкупно
2022 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	1.441	-	-	3.540	1.645	6.626
Приходи од провизии и надомести	5.729	-	-	706	168	6.603
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	789	99	888
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	7.170	-	-	5.035	1.912	14.117
Расходи						
Расходи за камата	87.973	-	-	3.540	1.645	93.158
Расходи за провизии и надомести	1.072	-	-	-	-	1.072
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	4.526	42	4.568
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	89.045	-	-	8.066	1.687	99.798

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Групата	Останати поврзани страни	Вкупно
2021 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	744	-	-	3.667	1.658	6.069
Приходи од провизии и надомести	3.818	-	-	623	473	4.914
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	1.403	105	1.508
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	4.562	-	-	5.693	2.236	12.491
Расходи						
Расходи за камата	17.638	-	-	1.036	561	19.235
Расходи за провизии и надомести	479	-	-	-	-	479
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	111	133	244
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	18.117	-	-	1.147	694	19.958

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

44. Трансакции со поврзани страни (продолжение)**В Надомести на раководниот кадар на Банката**

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Краткорочни користи за вработените	241.585	195.965
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	241.585	195.965

45. Наеми**А Наемодавател****А.1 Побарувања по финансиски наем**

	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

45. Наеми (продолжение)
A Наемодавател
A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

<i>во илјади денари</i>	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година) Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година) Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Вкупно	-	-	-	-

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

45. Наеми (продолжение)

Б Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
во илјади денари				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
во илјади денари							
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Зголемувања (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Зголемувања (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

ХАЛК БАНКА АД Скопје и подружница

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(Сите износи се искажани во илјади денари, доколку не е поинаку назначено)

45. Наеми (продолжение)**Б Наемател (продолжение)****Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми**

во илјади денари Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Оперативен наем

Групата зема под оперативен наем деловни објекти. Договорите за наемот се раскинливи/отповикливи и се однесуваат за период до 5 години и над 5 години.

46. Плаќања врз основа на акции

	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	тековна година 2022		претходна година 2021	
	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-
Промени во текот на годината:				
опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-	-
опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-	-
останати дадени опции	-	-	-	-
форфетирани опции	-	-	-	-
реализирани опции	-	-	-	-
опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

47. Даночни ризици

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Групата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Групата, не постојат какви било дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

48. Настани после датумот на билансот на состојба

Од завршувањето на периодот на известување до изготвувањето на овие финансиски извештаи, освен подолу наведените, нема настани кои бараат корекција или дополнителни обелоденувања во консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022 година.

Банката по завршувањето на периодот на известување одобри кредитна изложеност Субординиран долг на Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје („Друштвото“) на износ од 4.000.000 евра, со рок на враќање од 6 години. Кредитната изложеност во својство на субординиран долг може да се трансформира во влог во постапка за зголемување на основна главнина со посебна Одлука на Единствениот акционер на Друштвото.

На ден 24.03.2023 година, Собранието на акционери на Халк Осигурување АД Скопје, на предлог на Надзорниот одбор на Друштвото, усвои Одлука за трансформација на дадениот заем од страна на акционерот во капитал, а следствено и Одлука за зголемување на Основната главнина на Друштво за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје со трансформација на заем во влог преку издавање на нови акции од Осма (8ма) емисија по пат на приватна понуда, со цел усогласување на работењето на друштвото со Законот за супервизија на осигурување, односно поради постигање на потребната адекватност на капиталот на Друштвото и создавање на услови за непречено вршење на редовното работење на Друштвото. На Друштвото на ден 13.04.2023 година му се издаде Решение за давање на одобрение за издавање на долгорочни хартии од вредност по пат на приватна понуда од страна на Комисијата за хартии од вредност, со што целокупниот субординиран заем даден од страна на ХАЛК БАНКА АД Скопје ќе се трансформира во Основен капитал на Друштвото односно основниот капитал ќе се зголеми за 4.000.000 Евра преку издавање на 400.000 обични акции. Тековно, Друштвото е во постапка за добивање на согласност за измена на Статутот од страна на Агенција за супервизија на осигурување, по што ќе следи уписот на акциите односно зголемениот капитал во Трговскиот регистар при ЦРСМ и Депозитарот за хартии од вредност на РСМ.

Исто така, Надзорниот одбор на друштвото на ден 03.03.2023 година, донесе Одлука за за купување на дел од деловен простор во сопственост на Халк Банка АД Скопје, кој имот ќе се користи за вршење на дејноста на друштвото. Имајќи во предвид ограничувањата за вложување на капиталот на друштвото согласно Законот за супервизија на осигурување, постапката за купопродажба на недвижниот имот ќе се изврши по завршување на постапката за зголемување на Основниот капитал на Друштвото.

Во 2023 година друштвото ќе започне процес на промена на информацискиот систем а се со цел да се обезбеди повисока ефикасност и сигурност во работењето и брз и ефикасен проток на квалитетни информации во Друштвото, односно за подобрување на квалитетот на услугите што ги врши Друштвото, како и да биде во согласност со насоките и Законската регулатива.

ПРИЛОГ 1 – КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ПРИЛОГ 2 – КОНСОЛИДИРАНА ГОДИШНА СМЕТКА